

Ma pole saanud Kaspariga veel rääkida, aga kui põhjus oli tööpoolest haiguses, siis pole vaja pabistada.

RUTH VAAR, sõudmistreener
LK 10

Õigusabi saab ka tasuta

Et advokaaditeenused on üldjuhul kallid ja inimesed ise enamasti seadustes ei orienteeru, on vajadus tasuta õigusabi järele suur. Kõige enam otsitakse abi abielulahutuste, elatise, pärimise ning korteriühistuga seonduvates küsimustes.

LK 6

Paemurru hobusekari koosneb ohustatud tõugudest

Juuni keskpaiku kogunevad ratsanikud Suure-Jaani valda Paemurru talli koplisse üksteiselt mõõtu võtma, kuid praegu traavib seal võistlushobuste asemel ringi paarkümmend oma talli looma, kes on valitud ohustatud tõugude hulga.

LK 8

Kaks kümnendit vaikust sai läbi

LOODI MÕIS

Kui rahvusliku puitehituse entusiastid mõne aja eest Loodi mõisas mädanenud tollakuurile uue elu andsid, tundus juba seegi olevat suur asi. Tegelikult on tehtu kõigest kõõmes nende muudatuste kõrval, mida mõne aasta eest hooned ostnud Siim Sillamaa seal lähiaastateks ette on näinud.

Praegu vahetavad osaühingu Silindria ehitusmehed kaks kümnendit tühjana seisnud peahoone katust. Optimistliku ajakava järgi peaks juba viie aasta pärast olema kogu koht saanud põhjaliku renoveerimiskuuuri.

LK 4

Ettevõtja, Paistu vallavolikogu esimees Siim Sillamaa ei salga, et tema siht on kujundada Loodi mõisast uhke koht.

ELMO RIIG

*Katusetööd
*Fassaaditööd
*Müüritööd

Tel: +372 5554 4156
marek.ragun@gmail.com

ILM

Täna puhub muutliku suunaga tuul kiirusega 2–5 meetrit sekundis. Sooja on 22–28 kraadi. Päike tõuseb Viljandis kell 4.18 ja loojub kell 22.15.

TAMREX

VAHETA OMA AUTO ESMAABIKOMPLEKT SELLESE VASTU, MILLEST HÄDA KORRAL TÕESTI ABI OLEKS!

TAMREXi auto esmaabikomplekt ületab seaduses nimetatud nõuded ning pakub paremat kaitset kui tavapärased odavad komplektid, kus vahendite kvaliteet on tihti üsna kesine.

Kõik TAMREXi esmaabikomplektid on saanud usaldusväärseima kvaliteedimärgi - heakskiidu **Eesti Punaselt Ristilt** ja **Soome Punaselt Ristilt**.

TAMREXi esmaabipakid on komplekteeritud Soomes üksnes kõige kvaliteetsematest ja kallimatest vahenditest.

***TAMREXi ESMAABI KODUKOMPLEKTI VÕI SÕIDUKIKOMPLEKTI OSTUGA SAAD KINGITUSEKS SNICKERS WORKWEAR HELKURVESTI**

TASUTA KINGITUSEKS*
Snickers Workwear
helkurvest
(väärtusega 14.-)

SNICKERS WORKWEAR helkurvest

art 9133/6600

TASUTA*

TAMREX esmaabi sõidukikomplekt

Esmaabikomplekt sobib sõiduautosse, veoautosse, väikebussi, traktorisse ja paati. Mugav kandepakend sisaldab kõiki seaduses ettenähtud komponente ja kõik pakis sisalduvad esmaabitooted on hinnatud ja kvaliteetsed. Kaasas esmaabi andmise juhend.

art EA107

HIND 42.-

Hinnad sisaldavad käibemaksu 20% ja kehtivad kuni 31.08.2013 või kuni kaupade jätkub!

TAMREXIS LAI VALIK ESMAABIKOMPLEKTE:

„TASKU“

„TÕÖMEES“

„SPORT JA MATK“

„KODU“

„FIRMA - ASUTUS“

„SÕIDUK“

„RATAS / VANKER“

JUHTKIRI

Reformi rebend

Isegi kõige veendunumad Reformierakonna vastased on pidanud aastate vältel tunnustavalt mõnma, et sellel parteil on õnnestunud luua hämmastavalt tugev sisedistsipliin. Olgu teema milline iganes ning vaidlused kuitahes tulised – reformierakondlased on kokkuvõttes seisnud ikka ühise asja eest ning hoidunud avalikult üksteisele kaikaid kodaratesse loopimast.

Sestap on kummastav, millise kärinaga pealtnäha tugevast riidest õmmeldud oravakostüüm nüüd rebeneb. Suisa mitmest kohast!

Kui aasta tagasi Silvergate’iks riskitud skandaali võis käsitleda ühekordse möödapanekuna, mille puhul vanadel parteikardinalidel üle pea kasvanud noorsand juhuslikult tervet riiki raputas, siis praegu Kristiina Ojulandi ümber keevad vastuolud näitavad, et persoonidevahelised pinged on muutunud sümptomaatiliseks. Inimesed, keda peeti lahutamatuteks, ronivad nüüd kas või pükstest välja, et üksteisele valusaid obadusi jagada.

Organisatsioonid, kus liidri arvamust kiputakse demo-kraatiast enam tähtsustama, lendavad varem või hiljem uppi.

Seda vaadates meenuvad tahes-tahtmata varem Keskerakonda painanud konfliktid. Tuletagem meelde, et sealgi on partei esimehe ustavateks jüngriteks peetud tegelased ikka ja jälle pead tõstnud ning justkui ristiisa reetes mõne teise poliitilise jõuga liitunud. See-ga on aina raskem vastu vaielda neile, kelle meelest meenutavad reformierakondlased iga päevaga aina enam neid, kellele nad end kunagi vastandasid.

«Sakala» on veendunud, et kurva tendentsi peamisi põhjusi tuleb otsida lombakast juhtimisstiilist. Organisatsioonid, kus liidri arvamust tähtsustatakse demokraatiast enam, lendavadki uppi. Salatsemine ja sahkerdamine, veiderdamine ja manipuleerimine ei tasu end pikemas perspektiivis kunagi ära. Saame näha, kas vigade paranduseks on veel aega või on Reformierakond jäädavalt rumalusterongile tukkuma jäänud.

REPLIIK

Mind taheti

«Looduses peab valitsema tasakaal», teatas Sammalhabe oma kaaslastele Muhvile ja Kingpoolle Eno Raua lasteraamatute «Naksitrallid». Kasside hordid rüüstasid linnupesi ja vapper mehike ei pidanud paljuks mõne aja liikumatult püsida, et lind, kes oma mune täis pesa tema kaitsva habeme varju oli toimetanud, jõuaks pojad välja haududa.

Umbes seitse aastat tagasi ühel matkal proovisin lageda taeva all tudumise mõnu — kogenud matkajaile on see ju midagi üsna tavapärast. Sealtpaale tavatsen soojal suveajal teinekord koduski öö õues mööda saata.

Üleeile sakutas keegi keset kõige magusamat und mind juustest: tiris korra, siis teise ja kolmandagi. Just nagu kass kraapsaks käpaga küüsi teritada. Pöörasin pead, et oma külalist näha. Vurrr!, lendas kohkunud tiivuline põõsaoksale.

Veider tunne, kui keegi, kes tavaliselt sind endale lähedale ei luba, ühtäkki ise su vastu huvi tunneb, pidades su juuksepahmakat võib-olla sobivaks pesamaterjaliks. Või tuli ta laulu eest tasu nõudma?

KAIE MÖLTER

«Sakala»
433 0041

NAGU IGAL AASTAL, täitsid ka tänavu lastekaitsepäeva, 1. juuni rõõmsad pereüritused ning lootustandvad kõned sellest, kuidas me lastest hoolime ja mida kõike me nende nimel teeme.

Kord ütlesin ühele heale sõbrale, et ma töötan ööd ja päevad laste pärast. Ikka selleks, et nad saaksid kõike, mida vajavad: hea hariduse, sporti teha, laulda, reisida ja enast hästi tunda. Kiitust ootama jäädes kuulsin sõbra suust aga hoopis arvamust, et tegelikult teen seda kõike ikka enda pärast. Sel korral jäimegi eri-arvamusele.

Nüüd olen temaga nõus. Minu kui täiskasvanu vajadus ja ka vastutus ongi lapsele elu anda ning tema eest hoolitse-da. Lapse vajadus on aga elada koos õnnelike vanematega, kel on aega ja tahtmist toetada tema kasvamist.

IGA LAPSE SÜND on erakordne ja imeline sündmus. Soovin väga, et emaks või isaks saades oleks meis kõigis vastutustunne, teadlikkus ja tahe olla hea

SIGRID PETOFFER

kahe lapse ema, mittetulundusühingu Oma Pere tegevjuht

lapsevanem. Koolis õpime küll liitma ja lahutama ning saame selgeks maailma geograafia, kuid heaks vanemaks olemist peetakse ühiskonnas iseene-sestmõistetavaks.

Selle nimel tasub siiski pingutada. Iga õnnelik ja endaga toimetulev täiskasvanu suurendab meie kõigi heaolu. Otsime ju seda miski, mis muudaks meie elu Eestis paremaks. Ehk on see võluvits tark lapsevanem?

Mulle tundub, et abi vajavad lapsed märgatakse aina enam. Sekkumise koha pealt tuleb veel selgitustööd teha. Viimased andmed laste hoolekande kohta näitavad, et aastal 2012 võeti Eestis abi vajavana arvele 2808 last ehk 754 rohkem kui 2010. aastal. Kui 2010. aastal eraldati perekonnast 460

”
Käegakatsutav abi on vaadata, kas minu enda ja minu lähedastega on kõik hästi.

last, siis mullu oli neid 352. Samuti on vähenenud asenduskodus ehk lastekodus elavate laste arv.

Samas elab ligi 40 000 last suhtelises vaesusriskis. Nii et meil on, mille üle pead mureda ja mille nimel tööd teha.

MINULT ON PALJU küsitud, mida mina nende laste heaks teha saan. Käegakatsutav abi on vaadata, et minu enda ja minu lähedastega oleks kõik hästi. Alati võib ka oma külas järele uurida: ehk on seal pere, kes vajab abi?

Mind innustavad näited, kui koolis on õpetaja või mõni lapsevanem tasunud ühe või teise õpilase ekskursiooni ja teatripileti eest. Kes soovib olla lapsevanem, sellel maksab kaaluda võimalust pakkuda peres kasvamise kogemust vanemlikust hoolest ilma jäänud lapsele.

Igal lapsel on õigus kasvada turvalises peres. Peremudeli loome aga kõik oma oskuste, võimaluste ja vajaduste järgi. Pole mingit šablooni, millest läbi pugedes saab öelda, et vot selline ongi üks õige pere. On tähtis, et lapsel oleksid olemas lähedased täiskasvanud, kes temasse usuvad ja teda toetavad.

Röövimisele tulgu lõpp

NEEME SUUR

riigikogu õiguskomisjoni liige

EESTI SEADUSTES pole liigkasuvõtmise mõistet, sest kasumit teenida ei ole ju patt. See vaba turumajanduse põhimõte tundub nii lihtne ja kõigutamatu. Ometigi eksisteerib meil kiir-laenuturg, kus pahatihti teenitakse teiste inimeste hädade ja õnnetuste pealt ning kus makstavad protsendid on sageli ebaõiglaselt kõrged.

Just seepärast, et kiirlaenu-de teenus muutuks inimlikumaks, kinnitaski riigikogu äsja võlaõigusseaduse ja reklaamiseaduse muutmise seaduse.

Kiirlaenudest ja ka kiirlaenude reklaamimisest on paraku saanud üldrahvalik häda, mis on juba pikki aastaid olnud teravalt ühiskonna tähelepanu all. Vaesus ja laenuorjus käivad teadagi käsikäes. Kuri-kuulsa lause «Käes on laenu-aeg» ja muude samalaadsete reklaamide mõju all astuvad majanduslikes raskustes inimesed järjest ja järjest lõksu-desse, mis on järele nii lahkelt valmis seatud.

ERITI MURETTEKITAV on asjaolu, et kõige sagedamini võta-vad kiirlaenu noored inimesed. Noorte suurt laenulem-bust kinnitas ka riigikantselei tellitud värske uuring.

23. mail parlamendi heaks-

kiidu saanud seadus sätestab senisest tõhusamalt vastutus-tundliku laenamise põhimõtet. Kuhugi ei kao laenuvõtja kohustus olla hoolikas ning tea-vitada oma rahalisest seisust ja maksevõimest laenu andjat. Edaspidi lasub aga vastutus-tundliku laenamise põhimõtte järgimises tõendamise kohus-tus laenu andjal. See parandus paneb laenu andjale suurema vastutuse, sundides teda laena-jat põhjalikult informeerima laenu võtmise tagajärgedest.

Samuti oli väga vajalik rek-laamiseaduse muutmine. Meie infoväljast kaovad sellised sõ-numid nagu «Sissetulekut ei pea tõendama», «Pank ei saa teada», «Konto väljavõtet ei pea esitama» või siis «Laenuotsus viie minutiga» ja «Tasuta laen».

Olemuselt igati mõistliku seaduse puhul on nüüd vaid üks suur murekoht. Nimelt jäi riigikogu enamus poolele tee-le ja võlaõigusseaduse muuda-tus poolikuks. Kiirlaenude pu-

hul ei tekita probleeme ainult inimese maksevõime hindamine ega eksitavad reklaamid. Üks valusamaid probleeme on hoopis teenuse pakkumisel ra-kendatavad röövellikud prot-sendid ehk täpsemalt öeldes krediidikulukuse määr.

Ülikõrge tasu laenu väljas-tamise eest võimaldab firmadel kirjutada rahumeeli halvad laenu-d korstnasse ja teenida oma kasumid laenu lõksu sattun-ud kohusetundlike kodanike pealt. Ma ei räägi 20-30 protsen-dist. Päris tavaline on esialg-sest laenusummast mitusada protsenti kõrgem laenamise ko-gukulu, aga olen reklaamides kohanud ka krediidikulukuse määra, mis on 4690 protsenti.

Tegemist on liigkasuvõtmise-ga selle sõna kõige halvemas tähenduses. Et aga Eesti sea-dustes niisugust mõistet pole, võib seda nimetada seadusli-kuks röövimiseks. Saksamaal seevastu on liigkasuvõtmine kriminaalkorras karistatav.

KREDIIDIKULUKUSE määrale piiri panemine oli riigikogu õi-guskomisjonis arutelu all. Röö-vellikele protsentidele lae sead-mise ettepanek, mida aitas väl-ja töötada justiitsministeerium, oli komisjoni laual mitu kuud. Menetluse lõpus hääletas ko-

misjon paraku ise selle muuda-tuse maha. Siin ei olnud oposi-tiooni ka koalisiooni kraakle-mist — krediidikulukuse mää-rale piiri seadmisest rääkisidki kõigepealt valitsusliidu liikmed.

Poliitikud saavad enam-vä-hem ühtemoodi aru, mida on piiranguteta vohav kiirlaenu-turg paljudesse Eesti kodudes-se toonud. Kiirlaenu röövelli-kud protsendid on inimesi kur-nanud, muserdanud ja ka laos-tanud.

Küll aga ei taipa sotsiaalde-mokraadid, miks koalitsiooni esindajad lõpuks loobusid nii heast ja hädavajalikust algatu-sest. Me kulutasime õigusko-misjonis tunde, vaidlemaks, kes ja kuidas peab tõestama, et kliendile on kõike vajalikku selgitatud. See läks hästi. Aga käest lasti võimalus panna Ees-tis liigkasuvõtmisele piir. Just seda teed on läinud Soome, kes otsustas jõuliselt liiga kõrgeid laenuprotsente piirata ja sel moel oma inimesi kaitsta.

Sotsiaaldemokraadid ei ka-vatse praeguse seisuga leppi-da. Meil on plaanis tulla välja oma algatusega ja seada kiir-laenu protsentidele piir. Loo-dame, et teistel erakondadel jagub selle toetamiseks sot-siaalset närvi. Kiirlaenudega röövimisele peab tulema lõpp.

PRÄÄNIK

Pühapäevane perespordipäev tõi Holstre-Polli kokku ligi pool tuhat inimest.

PIITS

Juba paar talve tagasi lund lükates vildakile aetud Viljandi Arkaadia aia valgustid on seniajani otseks panemata.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

TEEREMONT

Saviaru sild tehakse korda liikluse all

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Viljandi ja Karksi-Nuia vahelisel teel algas mais remont. Kui praegu on Saviaru silla alla ehk rahvasuus Kaali orgu paigaldatud suur truup, siis suve jooksul ootab sõiduteed täielik uuenduskuur. Maaomanikud ei pea esialgu siiski kartma, et liiklusvoog suunatakse erateedele.

Imavere–Viljandi–Karksi-Nuia maantee 75. kilomeetril paiknev Saviaru sild, kus varem tohtis sõita 90 kilomeetrit tunnis, on nüüd mõlemalt poolt piiratud 50-kilomeetrist tunni kiirust tähistava märgiga.

Kui parandustöid suve jooksul laiendatakse, on võimalik, et sõidukijuhid peavad hakkama kasutama kohalikke kruusateid.

Osaühingu Sakala Teed teehitusjaoskonna juhataja ja kõnealuse objekti juht Kristjan Hunt loosis siiski, et masinainid mujale suunata ei tule. «Kõik sõltub sellest, kas saame pealesõiduplaadid vahetada poole tee kaupa,» selgitas ta. «Arvatavasti on võimalik korraldada nii, et liiklust ei katkestata ja asi tehakse ära poole silla kaupa.»

Siis kui vajadus tekib

Ümberkaudsete külavahetede eraomanikel pole praegu niisugisest põhjust muretseda, et sõidukid hakkavad hulgaliselt sealtkaudu liikuma.

Maanteeameti lääne regiooni Viljandi esinduse ehitusosakonna peaspetsialist Reet Ortus kinnitas, et praeguse seisukoha järgi sõidukeid ümber ei suunata, vaid tööd tehakse liikluse all. «Kui vajadus peaks tekkima, tuleb lühiajaline ümbersuunamine ja transiitliiklus kulgeb sel juhul kindlasti kaugemalt, teiste riigimaanteed kaudu,» lausus ta.

Ortus ütles, et püütakse hoida kodanikele liiga tegemast ja kohalike teede kasutamise peab ehitaja kooskõlastama omaniku, see tähendab omavalitsuse või eraisikuga.

Juhul kui ehitaja soovib kasutada kohalikke teid, tuleb tal peaspetsialisti jutu järgi neid ka hooldada ning vajaduse korral parandada, näiteks kruusa juurde vedada ja hõõeldada.

«Mustla teeparanduse ajal oli raske kevad ning hiljem ehitamine pooled Mustla teed

Riigimaantee number 49 Imavere–Viljandi–Karksi-Nuia teelõigul, kus 75,68. kilomeetril asub Saviaru sild, on 2012. aastal mõõdetud ööpäevaseks liiklussageduseks 1026 autot. Raskeliiklus moodustab sellest kümme protsenti.

MARKO SAARM

uesti üles,» meenutas Ortus. Lisakoormus mõjub teedele tema sõnutsi ikka halvasti.

Välja tuleb vahetada kõik

Remont algas mais teetruubi paigaldamisega. «Truupi on vaja ajutiselt, et vesi silla alt ära juhtida. Vastasel korral poleks saanud seal teha betooni-ega muid töid,» tähendas Kristjan Hunt.

Sild ehitatakse põhjalikult ümber ja plaani järgi lõpevad tööd septembris, kuid Hundi sõnutsi võib loota, et asjaga saadakse valmis varem.

Remondi ajal vahetatakse välja kõik: valatakse uus alusplaat ja paigaldatakse ka pealesõiduplaadid.

Sellegipoolest ei maksa karta, et parandustööd rikuvad kohaliku künkliku maastiku ilu ja lamendavad selle reljefi.

«Väliselt jääb kõik enam-vähem samaks kui praegu,» lausus objektijuht. Tee läheb seal tema selgitust mööda natuke laiemaks, tulevad pörkepiirde ja erosioonimatid ning tehakse uued sissevoolud.

See teelõik on varem kannatanud suurvee all. «Vesi tõi ülevalt Nuia poolt Oti õunapuu juurest alla pinnast, mis ummistas mingil määral vana silla väljavoolu,» ütles Hunt.

Paadiõnnetusest pääses viis inimest

SIIM PIIRAK
siim.piirak@ajaleht.ee

Laupäeval kell 21.27 sai häirekeskus teate, et Tarvastu vallas Suislepas on Ohne jõel paat ümber läinud.

Viljandi päästekomando operatiivkorrapidaja Tõnu Mirka sõnul avastasid mõisatagusele lõkkeplatsile ja paatide vettelaskmise alale saabunud päästjad, et arvatud kahe asemel oli ohtu sattunud koguni viis inimest. Kaatriga läheduses sõitnud mees viinas vees olijad oma sõidukisse ning ka paat toimetati ühiste jõududega kaldale, nii et päästeameti abi polnudki tarvis.

Mirka jutu järgi ei kandnud ükski viiest mehest päästevesti ja nad kõik näisid olevat lõbusas tujus, kuid nende vere alkoholisisaldust siiski ei kontrollitud. «Halvemal juhul oleks õnnetus võinud lõppeda viie hukkunuga,» ütles korrapidaja, kes pidas laupäevast olukorda võrdlemisi ohtlikuks. Ehkki paadiga jõele läinutel puudusid isikukaitsesevahendid, lõppes tema sõnutsi kõik hästi ja meedikute abi ei vajanud keegi.

Lõuna päästekomando pressiesindaja Astra Pintson-Käo ütlemist mööda tänava Lõuna-Eestis paadiõnnetusi veel juhtunud polnud ning Suislepa oma võib nimetada avalöögiks. Pressiesindaja tõdes, et selliseid juhtumeid ei tule ette eriti tihti. Esimese hooga meenus talle eelmise aasta suvel Võrtsjärvel aset leidnud inimohvriteta kannuõnnetus.

Eelmise aasta augustis peeti Tarvastu vallas Ohne jõel õppus, kus mitu ametkonda harjutas veeõnnetustetutustumist. «Päästjad, politseinikud, meedikud ja vabatahtlikud vetelpäästjad täiendavad pidevalt oma oskusi ja harjutavad koostööd, et juhtumitele kiiresti ja tulemuslikult reageerida. Raskete tagajärgedega veeõnnetusi saavad siiski vältida ainult inimesed ise. Hätta sattumise peamised põhjused on ohutusnõuete eiramine ja oma võimete ülehindamine,» rääkis Pintson-Käo.

Eelmisel aastal kutsuti päästjaid Eesti veekogudel või rannikumerel juhtunud õnnetustele 137 korral, neist kolm juhtumit leidsid aset Viljandi maakonnas. Kui Viljandimaal uppus mullu üks inimene, siis kogu Eestis oli uppunud 54.

Perepäevad pakkusid huvi sadadele osalejatele

Lastekaitsepäeva tähistamiseks mitmel pool Viljandimaal peetud perepäevad meelitasid nädalavahetusel kodust välja sadu inimesi. Kõige rohkem osalejaid oli Viljandis ja Holstre-Pollis korraldatud üritustel.

Laupäeval oli Viljandis kogu Vabaduse plats peresid täis. Lapsed said seal omavahel võistelda, mängida ning mootorrattaid ja autosid uudistada. Pärastlõunal esinesid perepäeval osalejatele Kulturse Motobande liikmed, kelle sekka kuulub Ees-

ti tuntud muusikuid ja näitlejaid.

Rohkelt osalejaid oli ka maakonna väiksemates keskustes peetud perepäevadel.

Pühapäeval kogunes ligi pool tuhat inimest Holstre-Nõmmele. Sealgi said lapsed võistelda ja mängida, aga ühtlasi selgitati sellel üritusel Mulgimaa rammumees. Tiitli pälvis Tarvastu valla mees Marko Ratas. Võisteldi veel tänavakorvpallis ning vaadati ja kuulatund aega kestnud kontserti. («Sakala»)

Viljandis Vabaduse platsil peetud perepäeval oli lastel võimalik uudistada päästjate varustust ning pitsida tuletõrjevoolikust vett.

MARKO SAARM

ARENDUS

Kirvekolksud kuulutavad Loodi mõisasüdamele paremaid päevi

RANNAR RABA
rannar.raba@ajaleht.ee

Kui kuulata ettevõtjat, Paistu vallavolikogu esimeest Siim Sillamaad Loodi mõisasüdamest kostva kopsimise vahele oma tulevikuvisionidest jutustamas, tekib kohati tunne, et tarmukas mees on ootamatult aru kaotanud.

Kas tõesti saab olla võimalik, et eeloleva viie aasta jooksul tehakse 23 aastat tühjana seisnud ajaloolistes hoonetes ära tööd, mille kogumaksumus küünib julgelt üle kahe miljoni euro? Ja eeskätt missioonitundest, märkimisväärse ärihuvita!

«Jah, nii see on. Uhke asja tahame siia teha,» kinnitab Sillamaa hulljulget plaani. Sestpeale, kui ta kolm aastat tagasi ostis Loodi mõisa peahoone ning kuus selle juurde kuuluvat abihoonet, on ta tegelnud ettevalmistustöödega, mille tulemusena peab varsti avatama praegu kaelakukkumise äärel olevas peahoones looduskus ning abihoonetes rahvusliku puitehituse ja -käsitöö harastajate meka.

Selts sai pesa

Õigupoolest on rahvusliku ehituse seltsi osavate kätega mehed juba mõnda aega Loodis koolitusi korraldanud ja mitmesuguseid tellimusi täitnud. Peagi on kavas sealsamas läbi viia kultuuriakadeemia rahvusliku ehituse eriala sisseastumise

seksamid. «Tegin endaga kokuleppe, et ei küsi seltsilt renti ning kaks aastat maksan ise ka elektri ja kütte eest. Aga loodetavasti hakkab nende tegevus end ühel päeval nii palju ära tasuma, et nad saavad ise oma kulud kaetud,» räägib Sillamaa.

Mõisaomanikul on hea meel, et kohtadele sisu leidmine on õnnestunud ning see annab moraalse õiguse maju vormiliselt vuntsida. Nii ongi ta moodustanud mittetulundusühingu Loodi Mõisa Arendus ning tellinud kindlusesarnast ruutu moodustavate kivihoonete renoveerimise projektid. Paberile on pandud ka pargi ja peahoone korrasastamise kava.

Just peahones võibki praegu täheldada kõige silmapaistvamaid muudatusi. Hiljuti võtsid osatähtsust Silindia ehitajad maha noorema majaosa murenud katusekivid ning neid kandnud poolpehkinud konstruktiooni. Nüüd valmistatakse kirvekolksatuste saatel paigaldama uusi tugitalasid.

Siim Sillamaa arvamus järgi oligi viimane aeg katus välja vahetada, sest järgmiseks suveks võinuks see juba sisse variseda ning siis oleksid taastamistööd läinud poole kallimaks. Vanema tiiva katus jääb esialgu puutumata, sest selle tervis on veidi parem. Teisalt pole kahtlust, et juba enne kui ruumide juurde asutakse, peab seegi saama vähemalt osalise uuenduskuuri.

Kõneldes mõisasüdame eluäratamisest, märgib peremees, et kõrvalhoonetele rakendust leida polnud raske, kuid peamajale mõistliku funktsiooni väljamõtlemine nõudis ajude ragistamist.

Kõigile avatud majutusasutust ei ole tema veendumust mööda mõistlik sinna teha. Esiteks tekitaks ta nõnda konkurentsi mõne kilomeetri kaugusel asuvale Männiku metsatalule, mida peab tema enda pere. Teiseks läheks kaitsealusesse hoonesse nõuetekohase ööbimiskoha ehitamine nii kalliks, et hiljem oleks keeruline leida sinna piisavalt raske rahakotiga kliente.

Maalingud annavad indu

«Eks aeg tee plaanidesse oma korrektiivid. Pärast seda kui riigimetsa majandamise keskus kaotas kulude kokkuhoidmiseks Aimala looduskeskuse, tekkis mul küsimus, kas me ei saaks tühjaks jäänud kohta täita Loodis. Asjatundjatega aru pidanud, sain kindlust juurde. Niisiis tahame teha siia looduskeskuse — asutasime kaks nädalat tagasi selleks mittetulundusühingu, mis peab andma ideede konkreetse kuju,» kõneleb Siim Sillamaa.

Kui enamjaolt on peahoone seisund trööstitu, siis vähemalt ühes kohas paneb see ajaloo ja arhitektuurihuviliste inimeste silmad särama. Nimelt paljastusid eelmise omaniku ajal tehtud hädapäraste parandustööde käigus ehitise keskel paikneva fuajee laes hästi säilinud juugendlikud maalingud.

Et peamaja ajalugu ulatub XVIII sajandi keskpaika, on praegu keeruline öelda, mis aastast elegantne interjöörkunst pärineb. Sillamaa usub, et värvipigmenti analüüsides õnnestub see peagi kindlaks teha.

Kasumit ei looda arendaja Loodist kunagi teenima haka-

AJALUGU

Esimesed teated Loodi mõisa kohta pärinevad XVI sajandi keskelt, mil mõis kuulus Tödwenite suguvõsale.

- 1599. aastal läks koht Heinrich Tödweni õe kaudu perekond Kloti valdusesse ning sellelt omakorda 1679. aastal sugulussidemetega Berend ja Wilhelm Bockile.
- Von Bocki suguvõsale jäi mõis mitmeks sajandiks, kuni Eesti Vabariik selle võõrandas.
- Aastatel 1929—1967 tegutses peahoones kool. Hiljem oli peamaja mõnda aega Viljandi laste spordikooli käsutuses.

Allikas: mittetulundusühingu Loodi Mõisa Arendus

ta ning on valmis end võidumeheks tituleerima juba siis, kui kulud ja tulud nulli jõuavad. Selleks vajab kogu ettevõtmine tuleval aastal uut rahajagamisperioodi alustavate abifondide tuge.

«Omaosalusega saame ise hakkama, aga põhisumma tuleb ikka juurde küsida. Teeme praegu tööd selle nimel, et olla järgmiseks aastaks, kui uus raha peale tuleb, paberimajanduse poolest igas mõttes abikõplik. Kui kõik põhjalikult läbi mõelda, ei tohiks takistusi tekkida,» loodab Sillamaa.

«Kui seda poleks, siis ma ei teagi, kas oleksin siin tegutsema hakanud,» ütleb Siim Sillamaa Loodi mõisa fuajees paljastunud väärtuslike laemaalingsid imetledes.

ELMO RIIG

Amserv kutsub

Mulgimessile
8-9. juuni!

- » Tule tutvu 2013. aasta uute mudelitega
- » Eelinfo uue Toyota Corolla, Auris Touring Sports ning Proace kohta
- » Amservi laoaute ning kasutatud autode magusad pakkumised

Kohtumiseni Mulgimessil!

Amserv Viljandi
Karula teeristi, Saarepeedi Vald
Telefon 650 2171
www.amservauto.ee

Mais kuumas ja kallas

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotaht@ajaleht.ee

Lehekuu kujunes Viljandi kandis viimase poolesaja aasta lämbeimaks ja kümne aasta sajuseimaks.

Viljandi ilmajaam mõõtis kuu keskmiseks õhutemperatuuriks 14,5 kraadi. Seda on 3,4 pügalat enam, kui on kujunenud aastakümnete jooksul normiks. Keskkonnaagentuuri ilmavaatluste osakonna peaspetsialist Külli Loodla ütles, et viimati oli mai kuus Viljandi kandis täpselt sama soe 1963. aastal.

Kõige palavam päev valitses 19. mail, mil õhk soojenes vilus 28,6 kraadini. Mujal Eestis mõõtis kuu kuumatipu Võru jaam: 30,8 kraadi on tolles linnas ühtlasi uus mai soojarekord.

Väikese kõrvalepõikena olgu mainitud, et üksnes pisut rohkem kui kuu aega tagasi sai Eestis veel mõõta lumepaksust, sest lõplikult kadus lumikate viimaste vaatlusjaamade platsidelt alles 22. aprillil.

Kõige külmem oli 2. kuu päeval Jõhvis, —3,2 kraadi.

Järgmisel hommikul registreeris kuu miinimumi, napi 0,7 soojapügalat Viljandi jaam.

Sademetega hulgaks fikseeris Viljandi ilmajaam 75,2 millimeetrit, aastakümnete jooksul on normiks kujunenud 49,9 millimeetrit. Viimati oli siinkandis veel sajusem 2003. aastal, mil mai jooksul mõõdeti sademeid 76,4 millimeetrit.

Mujal sadas mõõdunud kuul kõige enam Sõrves ja kõige vähem Pakril, vastavalt 134,7 ja 19,8 millimeetrit. Mitmel pool kärgatas ka kõu ning rabistas rahet.

Valgamaal Hummulis möllas võimas torm: tuul rebis kolmekorruseliselt korterimajalt katuse, lõhkus kasvahooneid ja murdis puid. Kannatada sai veel ühe maja katus. Samuti purunes aknaid ning viga said majade juures parkinud autod.

Selle sündmuse puhul räägiti trombigest ehk tornadost, kuid ilmaasjatundjad algul kahtlesid selles määrangus ja pidasid tõenäoliseks pagi ehk tuule äkilist tugevnemist. Nüüd märkis Külli Loodla, et tõenäoliselt räsib Hummulit siiski tornaado.

LEHEKUU

Viimase kümne aasta mai keskmine õhutemperatuur ja sademete hulk

Aasta	Temperatuur	Sademed
2004	10,4 °C	26,1 mm
2005	11,0 °C	60,5 mm
2006	11,3 °C	28,0 mm
2007	12,2 °C	60,4 mm
2008	10,8 °C	22,1 mm
2009	11,6 °C	22,2 mm
2010	12,3 °C	51,3 mm
2011	11,3 °C	57,5 mm
2012	11,9 °C	62,9 mm
2013	14,5 °C	75,2 mm
Norm	11,1 °C	49,9 mm

Allikas: Viljandi ilmajaam

Viljandis küündis tugevaim tuulepuhang 14,9 meetrini sekundis ja see mõõdeti 5. mail. Kümne meetrini sekundis või üle selle ulatusid puhangud üheksal päeval.

Viljandi ilmajaama päikesepaiste andur fikseeris lehekuul päikesepaistet 284 tundi. Eestis keskmiselt paistis päike 292,8 tundi.

NÄPUTÖÖ

Pitsid on läinud, rauad alles

TIINA SARV
tiina.sarv@ajaleht.ee

Mõisaküla muuseumis oli kaks kuud üleval kohalike naiste käsitööringi Käetöö Koid pitsinäitus. Aasta lõpuni saab vaadata Priit Kulu rauakollektsiooni.

Kahtkümend naist ühendava mittetulundusühingu Käetöö Koid eestvedaja Jutta Jalakas rääkis, et linn on andnud neile ruumid, kus tegutseda. «Meil on seal kangasteljed, õmblusmasin ja muu käsitöö tegemiseks vajalik.»

Kuigi ringi liikmete hulgas on ka lausa meistreid, nagu

Selline raud kaitses tööd tegeva härja sõrga.

Haapsalu sulle tegev Aili Lain ja tikkija Emilie Lusi, on suur osa neist alustanud alles hiljuti. See muidugi ei tähenda, et nad ei suuda kauneid esemeid valmistada.

Muuseumi juhataja Anu Laarmanni sõnul on see juba iga-aastaseks kujunenud väljapanek üks populaarsemaid ning meelitab kohale suure arvu vaatajaid. Tänavu olid naised lisaks värskete loomingu- le välja otsinud ammuseidki haruldusi.

Seekordne vanim eksponaat pärines XIX sajandist. Pilkupüüdev oli ka pärltikandis vaip — naabrinaise Ivi Kasesalu juures nähtud ilusa käsitöö oli kõigile imetlemiseks näitusele toonud Mildi Preimann.

Päriselt muuseumi omandisse jääb Kilingi-Nõmmel elava Linda Suigusaare kingitus, mis koosneb tema emale, tädidele ja teistele naissugulastele kuulunud käsitöödest.

Mõisaküla hoolekandekeskuse elanik Ülo Kuhlbusch meisterdab aga papist makette, mis samuti on leidnud paiga nii muuseumis kui naisringi tööruumides.

Meeste tähelepanu peaks paeluma tehnikaülikooli professori Priit Kulu rauakollektsioon, kuhu kuuluvad kapsaraud, tuleraud, triikraud, jäneseraud, auguraud ja paljud teised rauad. Professor ise oli

Pitside sekka mahtus ka pärltikandis vaip, mida Anu Laarmann (vasakul) ja Jutta Jalakas heameelega näitavad.

Anu Laarmanni sõnul kurtunud, et vaid muukraud on puudu. Võib-olla jõuab tuleval aastal Mõisakülla professori vasekollektsioon?

Kui aga keegi tahab oma

kodusse raamatukogusse vaheldust tuua, võib muuseumi leida huvipakkuva raamatu, mida tal oma riivil ei ole.

Uut käsitöönäitust tuleb

oodata järgmise kevadeni. See kannab ümmargust järjekorranumbrit kümme ja siis on naistel plaanis panna välja rahvuslike motiividega kudemid.

Väärtusliku tõupulli mõrvamine šokeeris loomapidajat

ANDRIS TAMMELA
andris.tammela@ajaleht.ee

Laupäeva õösel vastu pühapäeva Pärnu rannaniidul mahalastud Herefordi tõugu tõupulli viljandlasest omanik Georg Artma ei suuda uskuda, et keegi jalutab õösel püssiga mööda Pärnut ja tapab veiseid.

«Pigem oleksin uskunud, et pullile kukub meteoriit pähe, kui et ta keset linna maha lastakse,» oli Artma nõutu. «See tegu on nii mõistusevastane, kui üldse olla saab.»

Artma ütlemist mööda oli pull tapetud rannaniidul kahe lasuga: üks kuul oli tabanud looma külge ja teine kukalt. Kaelast ja paremast kintsust oli lisaks veel terariistaga üle käidud, aga liha tapja kaasa ei löiganud.

Artma rääkis, et 5000-eurose kahju kõrval on märksa hullem see, et kari jäi pullita ning põntsu saab karja jätkamine.

«Lehmadel on praegu indlusae ja ilmselt pean hankima kiiresti uue pulli, et kari saaks jätkuda,» ütles Artma. «Kogu see tegu on alles nii värskel, et ma ei oskagi veel öelda, mis saab.»

Loomapidaja on vedanud Pärnu Mai ja Raeküla piirkonna rannaniitudele 162 veist ja täna pidi lisanduma 50.

Taldrikud joonistasid kõrgeid lennukaari

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Kuigi viljandlased ei ilmutanud üleile Männimäel Huntaugul avatud Viljandi esimese discgolf'i pargi avamise vastu korraldajate sõnul kuigi suurt huvi, loodavad nood siiski, et parki hakatakse innukalt kasutama.

Discgolf'i harrastajaid ühendava mittetulundusühingu Viljandi Ketas liige Martti Ojamaa lausus, et kui Facebooki vahendusel oli pargi avamisele lubanud tulla palju linlasi, siis kohale oli neid ilmunud ainult 39. «Ma ei oska öelda, kuhu huvilised jäid, kuid platsis oli hulk Eesti discgolfareid, kes jagasid Viljandi rajale ohtralt kiitust,» lausus Ojamaa.

Kui parki oli põgusalt tutvustatud, suundusid võistlejad rajale ning need, kes selle spordialaga esimest korda kokku puutusid, said reeglid selgeks mängu ajal.

«Tehti kaks 18 rajast koosnevat ringi ning ühe läbimine võttis aega umbes kaks tundi,» nentis Ojamaa. Ta lisas, et kuigi viskamisrada on 1551 meetrit, sai iga mängija maha kõndida viis-kuus kilomeetrit. Hulk kettaid kadus mängi-

Viljandi discgolf'i park erineb teistest Eesti omadest selle poolest, et siin on tugev tuul, mida tuleb mängides arvestada. MARKO SAARM

jatel ka heina sisse. «See on paratamatus. Osa leidsime üles, osa jäigi kadunuks,» nentis ta. Et park on suur, oleks Ojamaa sõnul mõttekas mängida avaral alal ning hoiduda kettaid võssa viskamast. «Eks vilumus tule ajapikku,» lisas ta.

Ojamaa jutu järgi on tulevikus plaanis parki paigaldada infotahvel, millel on kirjas mängureeglid ja algajatele mõeldud õpetussõnad.

Küsimusele, kas Huntaugu on discgolf'i mängimiseks sobiv paik, vastas Martti Ojamaa, et sealsed tõusud ja langused ning tugev tuul teevad mängu põnevaks.

«Ma küsisin eile (pühapäeval — toimetuse) Eesti discgolfarilt, mida nemad rajast arvavad, ning kuulsin ainult kiidusõnu. Nad ütlesid, et Viljandi pargi suur pluss on tuuline asukoht. Tänu sellele õpib tuult tundma ja arvestama,» lausus Ojamaa.

Kui praegu peavad kettad olema igaühel endal, siis juuni lõpust saab neid laenutada Selveri lillepoest.

Et park jõude seisma ei jääks, hakatakse neljapäeviti kell 18.30 korraldama discgolf'i nädala mängu. «Seal saavad algajad end proovile panna ning teistelt discgolfarilt mõõtu võtta,» selgitas Ojamaa.

Äriklient ▶ elion.ee

Müügiesindaja Aivari lugu Äritelefonist

Äritelefon. Aitame tegutseda targalt.

Hallo äpiga
on kontor seal, kus
olen mina. Saarel.
Suvilas. Võrkkiiges.

TEEMAD

Toimetaja STEN MAHOV, 433 0052, sten.mahov@ajaleht.ee

5

Viljandis on viis advokaadibürood: Sikuti advokaadibüroo, advokaadibüroo Raul Tosmann, advokaadibüroo Normann ja Partnerid, advokaadibüroo Nikolai Kõiv ning advokaadibüroo Eha Lillsaar.

NÕUSTAMISPÄEV

Advokaadi abi vajab tihtipeale ka kõhna rahakotiga inimene

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Et õigusabiteenused on kallid ja inimeste õigusteadlikkus advokaatide hinnangul kesine, on hakatud korraldama tasuta õigusnõustamise päevi. Üks säärane leidis nädala eest aset ka Viljandi Sakala keskuses.

Nagu nentis linnavalitsuse linnasekretär Ene Pius, polnud niisugust üritust Viljandis varem olnud.

«Advokaadibüroo Raave pöördus meie poole pakkumise ja ütles, et kui meil huvi on, siis tulevad nad kohale,» rääkis ta.

Otsuse tegemine käis linna- sekretäri sõnul kiiresti, sest õigusabi on paljudel väga vaja, tasulise advokaadi eest ei suuda aga nii mõnigi maksta.

«Registreerumiseks oli aega kaks nädalat ja nimekiri sai täis juba esimese nädalaga. Välja oli pakkuda 48 aega nelja advokaadi juurde. Soovijaid pandi kirja elava järjekorra alusel ja paljudele tuli ka ära ütelda. Küll aga lubati Raavest, et kui neil läheb Viljandis edukalt, tulevad nad siia edaspidi: korra sügisel ja korra kevadel,» kõneles Pius.

28. mail nõustasid juristid ja advokaadid abivajajaid perekonna-, pärimis-, töö-, asja-, lepingu-, tarbija- ja äriõiguses, samuti korteriühistu liikmelisuse, maksejõuetuse, täitemenetluse ja kohtumenetlusega seonduvates küsimustes. Nõu anti soovi korral ka vene keeles ning igale registreerunud pühendati pool tundi.

Tähtis on kasvatada õigusteadlikkust

Osaühingu Raave vandeadvokaadi Liane Raave sõnustas on nõudlus tasuta õigusabi järele suur.

«Tasuta nõustamispäevade korraldamise idee sai alguse ühest analoogilisest üritusest Tallinnas, kuhu kogunes väga palju inimesi. Sama kogemus on mul juuraõpingute ajast õigusteaduskonna üliõpilaste õigusbüroost,» rääkis ta.

ELMO RIIG

Nagu Raavegi märkis, pööratakse oma murega advokaadibüroosse harva, sest seda teenust peetakse kalliks.

«Kuigi ametlikku statistikat ei tehta, jääb advokaadi tunnihind näiteks Tallinnas vahemikku 90–150 eurot. Ma ei ütle, et see on odav, kuid julgen väita, et hinnas on alati võimalik läbi rääkida ja kokku leppida nii, et ka klient peab seda mõistlikuks,» kõneles Raave.

«Nõustamispäevade eesmärk ongi kasvatada inimeste õigusteadlikkust: et nad oskaksid ja julgeksid oma muredega tegelda ega satuks seadusega pahuks või olukorda, kus seadusega tagatud õigused on tegevusetuse tõttu minetatud. Sageli piisab tunniajalisest kohtumisest advokaadiga, et probleem saaks lahenduse,» lisas ta.

Igapäevaelu suured mured

Liane Raave rääkis, et nõustamispäevalt koos teiste kolleegidega Tallinna sõites on nad arutanud esilekerkinud küsimusi ning tõdenud, et projekt on õpetanud ka neid endid.

«Niisugusele päevale registreerunute probleemid erinevad meie igapäevaste klientide probleemidest. Siia jõuavad ka inimesed, kellele on suur mure, kas homseks jätkub sõi- giraha, kui kohtutäitur on konto arestinud või kas isa hoolitseb oma lapse eest ka pärast lahkuminekut?»

Küsimuse peale, missugust abi tasuta nõustamispäeval kõige enam vajatakse, tõi Raave välja kolm valdkonda: abielulahutused ja elatised, pärimine ning korteriühistutega seotud küsimused.

«Lapse ülalpidamise kohustuse mittetäitmine on sagedane mure. Palju on abielulahutusi, millega kaasnevad ühisvara jagamine ja ühiselt võetud laenu- ga seonduvad küsimused. Korteriühistute puhul teeb inimestele enim peavalu koosolekute ja võlg- nika seonduv.»

Edasine õigusabi on tasuline

Nagu mainitud, on igale registreerunud nõustamispäeval ette nähtud pool tundi. Kui aga mõnel kohtutäituril on mure, mida selle aja- ga lahendada ei jõua?

Nõustamispäevale tasuta õigusabi saama tulnule on ette nähtud pool tundi ning vandeadvokaat Liane Raave sõnul jõuab ühe küsimuse selle aja jooksul korralikult läbi arutada.

ELMO RIIG

Selle peale ütles Liane Raave, et kui kohapeal jääb ajapuuduse tõttu mõni küsimus vastamata, siis vastatakse neile tasuta tagantjärele.

«Kõiki muresid ei jõua 30 minutiga lahendada, kuid inimene saab siiski esmase informatsiooni ja oskab seejärel edasi tegutseda. Keerulisemate asjade puhul oleme kokku leppinud hilisema nõustamise meili või telefoni teel.»

Näiteks kui tegemist on võimaliku kohtuasjaga, hinnatakse esmalt positiivse lahendi saamise perspektiivikust ja tehakse prognoositavate menetluskulude kalkulasioon. «Seejärel saab klient otsustada, kas ta peab õigusteenuse edasist kasutamist vajalikuks ja võimalikuks. Kui ta otsustab jätkata, teeb ta seda juba tasu eest.»

Vandeadvokaat toonitas, et kohtumenetlus ei ole sugugi odav, sest peale advokaaditasu tuleb maksta riigilõiv ja sageli anda ka mitmesuguseid tagatisi. «Me ei taha iga hinna eest vaielda ja kohtus käia. Kui lõpuks on klient vaidlusega kaasnevate kulude tõttu tõenäoli-

selt vaesem, siis soovitame tal vaidluse lõpetada kompromissiga.

Seadustega on raske kursis püsida

Ka Viljandi Sikuti advokaadibüroo vandeadvokaadi Mart Sikuti arvates ei tea inimesed enamasti oma õigusi.

«Oleneb muidugi valdkonnast, kuid suuremas osas probleemides, mis tavainimesi puudutavad, jäädakse tõesti hätta. Seda eriti kiirelt muutuv seadusandluses, sest probleemid on üldiselt keerulised ja üha keerulisemaks muutuvad,» rääkis ta.

Pärimisele, kas inimeste õigusteadlikkus on aastatega paranenud, vastas vandeadvokaat, et kuna aastatega muutuvad probleemid järjest keerulisemaks, muutuvad ka seadused. «Pigem ütlen, et teadlikkus on üha kehvem, sest ka advokaadidel muutub seadustes orienteerumine keerulisemaks: ei piisa sellest, et sa tead, mis kusagil kirjas on, vaid sa pead seaduse lahti võtma ning lugema üle selle viimase redaktsiooni. See tin-

gib ka advokaatide hulgas spetsialiseerumist, eriti suuremates linnades.»

„**Oleneb muidugi valdkonnast, kuid suuremas osas probleemides, mis tavainimesi puudutavad, jäädakse tõesti hätta.**

MART SIKUT, Sikuti advokaadibüroo vandeadvokaat

Kuigi Viljandis ei ole nii palju advokaadi- ja õigusbüroosid kui Tallinnas, peavad nad siingi olema paindlikud ning arvestama klientide rahalisi võimalusi. Nagu ütles Sikut, on advokaadibüroodes pakutud ka tasuta abi. «Inimesed tulevad oma tavaliste õigusküsimuste- ga uksest sisse ning näiteks soo-

vituse eest notari juurde minna või mõni kindel blankett täita tavaliselt tasu ei võeta.»

Neil, kellel rahakott kallist advokaati palgata ei luba, on võimalik taotleda ka riigi õigusabi. «Selleks on olemas vastav regulatsioon ning kui inimene esitab kohtule taotluse oma majanduslike võimaluste kohta, võib ta saada nõu kohtueelses menetluses, õigusdokumentide koostamiseks või kohtumenetluseks,» selgitas Sikut.

Nagu ütles Liane Raave, tõdes ka Mart Sikut, et eraisikute suuremad mured on lahutused, vara jagamine ning elatisprobleemid. «Majanduskriisi aastatel võtsid meie tööst suure mahu pankrotimenetlused: nii ettevõtete kui töötajate esindamine. 2008. aastal hakkas see kriis peale ning pankrotimenetlused kestsid kuni 2010. aastani välja. Praeguseks on nende hulk mitu korda vähenenud,» seletas ta. Eraisikute ja pärandvara pankrottide arv aga näitab kasvutrendi.

Mõlemad vandeadvokaadid kinnitasid, et vajadus prii nõu järele ei kao kindlasti ka tulevikus.

FESTIVAL

Pidu pakub rääkivaid kunstiteoseid, ratastoolikorvpalli ja pimekohvikut

MARGUS HAAV
margus.haav@ajaleht.ee

Iga inimene on väärtus. Iga ühiskond on nii tugev, kui tugev on tema nõrgim lüli. Reedel ja laupäeval peetakse Tallinna lauluväljaku meerealal uut koguperepidu «Puude taga on inime».

Selle eesmärk on vähendada puudeta ja puudega inimeste vahel valitsevat lõhet. Kahepäevane üritus toob — puudest või selle puudumisest hoolimata — lauluväljakule kokku andekad muusikud, tantsijad, kunstnikud, näitlejad, sportlased ja käsitöömeistrid. Kuigi pidu peetakse pealinnas, on selle õnnestumise heaks vaeva näinud hulk Viljandi inimesi.

Kättesaamatu kultuur

Peale meelelahutus- ja spordiprogrammi saab end proovile panna kogemustubades, et mõista paremini maailma ja õppida ületama takistusi, millega puutuvad päevast päeva kokku puudega inimesed.

«Erivajadustega inimestele on paljud Eesti kultuuri-sündmused kättesaamatud,» tõdes programmijuht Piret Aus. «Tasapisi on rauda ikka taotud, aga teha on veel palju.» Autorikontserdiga astub üles Siiri Sisask, kes on Peeter Volkonskiga kahasse kirjutanud festivali tunnusloo «Mis jääb meist järele». Esinevad ka Sergei Manukjan & Avicenna, August Hunt, Kukerpillid, Viko Eplik ja Eliit, Kihnu pillilapsed, Suprjadki, Marten Kuningas & Etturid, Otava Yo (Venemaa), SiMa, Metsasõnnid, Eesti pimedate puhkpilliorkester, kõvakuuljate tantsutrupp Kõku, Narvskije Kazatski ja paljud teised head muusikud. Peol esietendub Mart Ki-

vastiku uus lühinäidend «No näed ise!» ning uksed avab pimekohvik. Kavas on filmiprogramm, näitused, töötoad, rääkivad kunstiteosed ja kombatavad skulptuurid, samuti käsitöölaad ja jalaga maalijate kursused, rahva- ja ratastoolitants, põnev spordiprogramm, mis hõlmab nii tipp- kui harrastussportlastele mõeldud pimealet ning ratastoolikorvpalli ja -tennist. Kui sööki ja jooki pakkuv pimekohvik välja arvata, on festival tasuta.

«Koguperepeo idee saime Soomes peetavatest samasugustest festivalidest,» selgitas Sülvi Sarapuu. «Seal on tagatud mitmekesise publiku heaolu ja ligipääs ning kultuur on kättesaadav kõigile. Kui asusin Eestis kahe aasta eest mõttekaaslasi otsima, jõudsin üsna pea üllatava äratundmiseni: suurepäraseid inimesi, kes tahaksid siingi korraldada kõigile head äraolemist pakkuvat peo, on palju.»

Sarapuu lisas, et korraldajad soovivad tuua mõisted «ligipääs» ja «kättesaadavus» Eesti kultuurielu argipäeva. «Soo-vime, et tänased ja homsed kultuurikorraldajad näeksid oma kätetöös tervikut ning aitaksid luua siin Läänemere kaldal sallivama ühiskonna ja hoolivama paiga,» avaldas ta lootust.

Viljandi meeskond

Korraldusmeeskonnas leidub Tartu ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia vilistlasi, töotajaid ja üliõpilasi. Festivali mõttega lagedale tulnud Sülvi Sarapuu on kultuurikorralduse eriala neljanda kursuse diplomand. Projektijuht Kristiina Alliksaar ja programmijuht Piret Auski on viljandlannad.

«Peo idee pakkus välja Sülvi Sarapuu, pime naine, kes lõpetab praegu Viljandis kooli. Siin elu mind temaga kokku viiski,» rääkis Aus. «Korraldajate temaga mõne aasta eest Ugalas Eesti esimese kirjan-dustõlkega etenduse «Kolm

Kuulmiskoer

Tavalisest koerast saab koolitada vaegkuuljale ja kurdile abi-mehe. Kuulmispuude tõttu võivad vaegkuuljal jääda kuulmata nii see, et supp potis üle keeb, kui beebi nutt ning äratus- ja uksekella helin. Halvimal juhul võib koguni suitsuandur tunde asjata kisada ja pererahvast tuleohu eest hoiatada. Kurdist ja vaegkuuljast võib tagant tulev auto üle sõita — kuulmismeel ei suuda neid hoiatada.

Koer koolitatakse reageerima tähtsatele helidele, nii et ta puudutab peremeest käpaga või müksab ninaga. Seejärel viib kuulmiskoer omaniku hääle allika juurde.

Tavaliselt õpetatakse koeri osutama kella-, telefoni, suitsuanduri ja muudele helinatele. Õues reageerivad nad tagant tulev auto häälele ja peremehe nime hüüdmisele. Hästi õpetatud koerad tõstavad üles mahapillatud võtmed. Soomes on nad samades õigustes kui pimedajuhikoerad, nendega tohib minna kohvikusse ja ametiasutustesse.

Allikas: Tallinna ja Harjumaa vaegkuuljate ühing

meest paadis,» Kristiina Alliksaar ja mina oleme Sülvi õpetajad ning eks see ole loomulik, et korraldajate seas on üsna palju Viljandi inimesi. Oleme kõik puudest või selle puudumisest hoolimata oma ala professionaalid.»

Peo ettevalmistus on kestnud aastapäevad. Laste alal toimetas 40 vabatahtlikku, kellest kümme on kultuuriakadeemia üliõpilased. Vilistlane Kaie Seger korraldab õpitube ning üles astuvad tema ratas-toolitantsu grupp ja vaegkuuljate tantsutrupp.

Peol esmaesitletakse puuteraamatuid, mis valmisid kultuuriakadeemia täienduskoolituse «Puuteraamat — vaegnä-gijast lapse aken maailma» käigus. Viljandis elav pime mees Harry Kare on kokku pannud üle-eestilise nägemispuudega inimeste rahvamuusikapundi «Metsasõnnid». Filmi-dele loodud kirjeldustõlgete sünnile aitasid kaasa mittetulu-dusühing Kakora ja kultuuriakadeemia siinsed täiendus-koolitused, kus sai tunnistuse üheksa kirjeldustõlki ja neli kirjeldustõlke konsultanti.

Kümme protsenti

Sotsiaalministeeriumi andmetel on Eestis puuetega inimeste arv aasta-aastalt kasvanud. Neid, kellele on määratud puude raskusaste, oli Eestis 2012. aasta algul ligi 134 000, see arv moodustab rahvastikust 10 protsenti. Piret Aus mõõnis, et puudega inimeste heaks annaks tegelikult palju ära teha ning sageli ei olekski see eriti keerukas ning kulukas.

«Juhuks kui Viljandisse Kondase keskusesse tuleb vaegnägi-jate rühm, võiks püsi-ekspositsioon olla neile esitletud kirjandustõlkes,» kõneles

MIHKEL MARIPUU («POSTIMEES»)

Pimedate puhkpilliorkester õpib nooti tundma tänu pimedate kirjas trükitud nootidele.

Piret Aus. «Nemad peavad tõlkest kätte saama selle, kuidas meie kunstiteoseid näeme. Kaheksakümmend protsenti infost hangime ju silmadega. Aga mida peavad tegema need, kes ei näe? Olen Kondase keskusega sellest rääkinud. Mõned eksemplarid infovoldikuid ja kursuste trükiseid võiksid samuti olla Braille' punktkirjas. Viljandis sellist printeri pole, aga võib-olla peaks selle mitme kultuuriasutuse peale soetama?»

Ausile on teada nii mõnigi andekas puudega inimene teeb oma unistused raskuste kiuste teoks.

«Mu hea kooliõe Kaie Segeri tantsijad ütlevad, et muusika neid ei sega,» rääkis Aus. «Peale selle et Seger juhendab kuuldeaparaatidega inimesi, on ta juba mitu aastat teinud ratas-tooli line-tantsu. Nad on käinud rahvusvahelistel festivalidel ja pälvinud preemiaid.»

Piret Aus ütles, et on teinud

Peo programmijuht Piret Aus ja ürituse maskott Pehmik, mille on välja mõelnud kunstnik Okeiko ehk Annika Maior. Taamal on Viljandis valminud puuteraamatud, mille abil nägemispuudega inimene saab tundma õppida muusikariistu.

ELMO RIIG

Viipekeelsed laulud

Peol tehakse mitu kontserti publikule kättesaadavaks ka viipekeeles. Pealtvaatajatele tõlgitakse reaaliajase Kukerpillide, Siiri Sisaski, Suarõkö ja Suprjadki etteastet. Viipekeel pakub võimaluse teha oma kultuuri-sündmus ligipääsetavaks ka kuulmispuudega inimestele. «Puude taga on inime» näitab, kuidas see käib, sünkroontõlke saab mitu armastatud artisti, kelle kontsertidel seda iial varem pakutud pole. Viipekeele-tõlkide osahinguga tõlkejuht Ulvi Saks tunnistab, et viipelemise puhul on tähtsaim põhjalik ettevalmistus.

«See on võrreldav mis tahes laulu või luuletuse tõlkimisega: selleks et tulemus oleks laul või luuletus, ei saa seda tõlkida samal ajal, kui lugu esimest korda kuulatakse,» rääkis Saks. «Esitusele eelneb põhjalik ettevalmistus. Samamoodi on kiirete lauludega: kui neid suudetakse

esitada eesti keeles, jõuab neid laulda ka viipekeeles.»

Tõlgid saavad edasi anda peaaegu kõike, mida kuuleb kuulja — sõnu, rütmi, tempot, tämbrit ja dünaamikat, kasutades peale viipelemise ka liigutuste rütmi, tempot ja amplituudi.

«Ainus, mida me otseselt edasi anda ei saa, on meloodia, selle tõlgendamine ja edastamine on subjektiivsem,» selgitas Saks.

Kuigi viipekeelt Eesti kontsertidel enamasti ei kasutata, leiavad nii viipekeele-tõlgid kui festivali korraldajad, et tähtsastel sündmustel, näiteks laulupidudel peaks seda kasutatama senisest enam.

Viipekeele abil tehakse kättesaadavaks päevajuht Hannes Hermaküla tekstid, Mart Kivastiku uhiuus lühinäidend «No näed ise!», Kaie Segeri tantsu õpitoad, mõned spordivõistlused ja Kõku tantsuetendus. («Sakala»)

ta. «Need, kel on käed-jalad terved, ei oska paljusid asju ette näha. Olen pärit kurtide vanemate perest, seepärast on see teema mind puudutanud juba 40 aastat.»

PAEMURRU

Mõnesajast Eesti raskeveohobusest parimad kappavad Viljandimaa aasadel

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Jälevere külas Paemurru tallis elavad Eesti raskeveomärad Edwi ja Vanella. Möödunud augustist saadik pakub neile seltsi ka täkk Neff.

«Mul on head märad. Kaua otsisin, et seda õiget tätku leida,» ütleb talli perenaine Linda Leemets ning räägib, et mõlemad tema hobused on üleriigilisel võistlusel parimaks tunnistatud. «Edwi sai parimaks märana, Vanella möödunud aastal aga juba noormärana, kusjuures tema hinded olid kõrgemad kui Edwil.»

Hobune kui mõmmik

Pärast pikki otsinguid sõidutati Edwile ja Vanellale hobusekasvatajate seltsist kosja ühe

Eesti parema raskeveotäku Naksuri järglane Neff.

Eesti raskeveohobune on hästi arenenud lihaste ja tugeva luustikuga massiivne loom, kes on aretatud peamiselt Rootsist ja Belgiast sissetoodud ardenide ja kohalike hobuste ristamise teel. Tõuraamatut hakati tema kohta pidama 1922. aastal ning kuni 1953. aastani oli tõu nimetus Eesti arden.

Linda Leemets teab kõnelada, et algul toodi Belgia ardenid Tori hobusekasvatusse, aga seal need ei kohanenud. Hiljem viidi Rootsi ardenid Ida-Virumaale ja kõik sujus. Veel praegugi on just Ida-Virumaal kõige suurem raskeveohobuste kari. Eestis kokku on neid umbes 330 ja Viljandimaal kasvavad seda tõugu hobused kahes kohas.

Paemurru talli eliitmärad on eriti suurt kasvu. Omaniku sõnutsi võib nende kaal jääda 700-800 kilo juurde.

Linda Leemets selgitab, et hobuste võistlustel vaadatakse loomade välimikku, vaba liikumist, traavi, galoppi ja hüppeid. «Tõsi, seda viimast raskeveoliste puhul ei hinnata. Hüpata jõuavad nad muidu väga hästi, aga nad ei sobi selleks — nad on ju nii suured, mõtle, milline koormus see jalgadele on.»

Vanasti oli võimas Eesti raskeveohobune pigem tööloom. Tänapäeval on leitud, et ta sobib hästi ka turisti vankri või ree ette.

«Eks see raskeveohobune üks suur mõmmik ole — vägev loom,» tähendab Paemurru talli perenaine.

Kõik ohustatud tõud koos

Hobuseid peab Linda Leemets alates 2002. aastast, kuid kokku on ta nendega puutunud kogu elu. «Isatalus olid hobused ja kolhoosi-sovhoosi ajal olid hobused — siis ma tegelesin ka kõrvalt nendega,» jutustab ta

kopli poole astudes. «Edwi! Edwi! Sipo, too kari siia! Oo, Loola tuleb.»

Ega siis kolm raskeveohobust ole ainukesed, kes Paemurru aasadel traavivad. Ühes koplis on praegu kokku 15 hobust, teises kaks täkupoissi ning kaks Eesti tätku on veel tallis.

Igatahes jõuab Loola esimesena perenaise juurde ning too tähendab, et noored on ikka kõige uudishimulikumat.

Loola on hiirekarva. Teine temasugune on Paemurrul veel. Nemad on Eesti hobused. Samuti on Eesti hobune möödunud aasta võik varss.

«Näe, kõige suurem mõmmik tuleb ka!» hõikab ühtäkki Linda Leemets ja naeratab soojalt. «Tema ongi Edwi!»

Edwi kõnnak on soliidsem ja rahulikum kui teistel. Need teised pole aga samuti niisama hobusekari. «Tahtsin, et mul oleks siin kõik ohustatud tõud,» ütleb perenaine. «Praegu on

Edwile ja Vanellale kosja sõidutatud tätku Neffi (vasakul) hoitakse põhikarjast eraldi, koos teise täkupoisiga, kes on Paemurrule mõneks ajaks hoiule toodud.

2 x MARKO SAARM

mul esindatud Eesti hobune, vanematüübiline Tori hobune, Eesti raskeveohobune ning silmailuks on kaks appaloosat ka — nemad on marudad, kõige tillemad.»

Päris üksi Linda Leemets hobuseid siiski ei pea, abiks on

ka elukaaslane ja tütre tütar. «Lapselapse pärast ma enne kõike rabelengi. Ta läks Tartusse veterinaariat õppima ja on nende hobuste küljes nii kinni.»

Edwi ree ette ei saanud

Vahel käib vanaema koos tütre tütre ratsutamas. «Ega pensionäri veel maha kanda saa!» teatab ta ja laseb kergel naerul kõlada.

Ratsutamist peab Linda Leemetsa selgitust mööda ise proovima, siis saab õige tunde kätte. «See on ikka tõsine töö. Ei ole nii, et istud lihtsalt hobuse seljas.»

Ehkki Eesti raskeveohobune on ennekõike tööloom, sobib ta Leemetsa arvates imehästi ka ratsutamiseks. «Sadul selga ja oi kui pehmesti läheb edasi! Ta annab kohe julgust ja turvatunnet, kuigi vahepeal tembutab ka oma haakidega.»

Möödunud aastal tegi Vanella esimesed katsed ree ja rangidega. Noorele sülule olid rangid parajad. Edwi on aga nii suur, et temale õiget mõõtu range Paemurrul ei ole. Sobiavad leiaks ehk Venemaalt, aga see oleks suur väljaminek.

Range tuleb Leemetsa jutu järgi hoolikalt valida, sest Paemurru talli kaks raskeveomära on tõesti võimsad.

Perenaine silkitab kolmeaastaseks saava Vanella pead. Sealsamas trügib tema hellust norima Ameerika traavel Vipo.

«Tema on meil haige,» nendib Leemets ning selgitab, et Vipol on millegi vastu üsna tugev allergia. Sellegipoolest on ta ilus loom, eriti veel saduldatus.

«Küll tal on uhke hoiak ja küll tal on valus minek, kui ratsanik seljas istub,» kiidab Leemets traavlit silitades ning lisab, et see loom oskab ka külsikäiku. «See on selline käik, kus hobune tõstab ühe poole esimese ja tagumise jala koos. Vaatasin algul, mis vigureid see Vipo mul teeb.»

Paemurru talli ühes koplis on 15 hobust. Kokku on sealsetele loomadele maad 50 hektari jagu, ent praegu perenaine Linda Leemets neid mujale ajada ei plaani. Ta tahab, et nad selle ala rohust puhtaks sööks, sest 16. juunil on seal oodata ratsavõistlusi.

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee
Kuulutused tel 433 0062, kuulutused@sakalakirjastus.ee

KONTSERDID

Viljandi Pauluse kirikus on 6. juunil kell 18 kultuuriakadeemia koolimuusika õppekava üliõpilaste kevadkontsert. Kõlab viiuli- ja orelimuusika ning soolo- ja ansambli laul. Sissepääs tasuta. Kiriku tänav 3.

Viljandi raekoja pargis on 9. juunil kell 15 torupillilaagri lõppkontsert.

ÜRITUSED

Viljandimaa invaühingu aasta-koosolek on 6. juunil kell 12 Viljandis Posti tänav 20.

Viljandi spordiveteranide koon-dise korraline teistkordne üld-koosolek on 6. juunil kell 18.15 Ranna puistee 6.

Hansaööd avatakse 7. juunil kell 20 Viljandi raekoja pargis, järgneb rongkäik öölavale Sakala keskuse hoovi Tallinna tänav 5. Kell 21 on seal hansaööde avakontsert ansambliga Angus ja puhkpilliorkestriga Popsid ning kell 22 astuvad Sakala keskuses üles Svjata Vatra ja DJ Daysleeper. 8. juunil kell 22 esinevad Sakala keskuse hoovis hansaöö sümfooniad, kell 23.30 jätkub pidu Sakala keskuses ansambliga C-Duur.

Viljandi järvel on 9. juunil kell 16 purjekakoondiste sõit.

Karksi valla kultuurikeskuses on 11. juunil kell 11 «Saja rahva lood».

RAAMATUKOGU

Viljandi linnaraamatukogu Tallinna tänav 11/1 on 31. augustini avatud teispäevast reedeni kella 10—18 ja laupäeviti kella 9—16. Pühapäeviti on raamatukogu suletud. Esmaspäeviti kella 9—16 on lahti ainult perioodikasaal ja avalik internetipunkt esimesel korrusel. Teistel päevadel on avalik internetipunkt ja Viljandi linnagalerii avatud raamatukoguga samadel kellaaegadel. Iga kuu viimasel reedel on raamatukogu sisetööde tegemise tõttu suletud.

Männimäe osakond on juunikuus avatud esmaspäevast reedeni kella 10—18, laupäeviti, pühapäeviti ja kuu viimasel kolmapäeval on osakond suletud. Juulikuus on Männimäe osakond suletud töötajate kollektiivpuhkuse tõttu.

NÄITUSED

Karksi valla kultuurikeskuses avatakse täna kell 11.30 Karksi noortekeskuse loovusringi Susher-Vusher näitus. Seda saab näha 1. juulini. Esimese ja teise korruse fuajees on 1. juulini näitus «Loodusfoto 2011».

Sakala keskuse fuajees ja jalu-tussaalis näeb täna viimast päeva Singeli päevakeskuse eestvedamisel kokkupanud rahvusvahelist erivajadustega inimeste loomingut näitust «Kunst ühendab». Tallinna tänav 5, Viljandi.

Mõisaküla raamatukogus näeb Eesti Vabariigi 90. aastapäevaks valminud rändekspositsiooni

Kondase keskuses on Kai Kiudsoo-Värvi klaasinäitus «Taevased ja maised asjad II».

ELMO RIIG

«Eesti riiklikud teenetemärgid». Näitus annab ülevaate Eesti riiklike teenetemärkide ajaloost ja tänapäevast. Eksponeeritud on hulk haruldasi ning rahvale tundmatuid dokumente ja fotosid. Väljapaneku koostamisel on kasutatud lisaks rahvusraamatukogu kogudele ka Eesti filmiarhiivi, Eesti riigiarhiivi ja Eesti ajaloomuuseumi materjale. Näituse koostas Lea Hein ja kujundas Tiiu Laur. Raamatukogu on avatud E, K, N, R kella 10—17 ja T kella 12—19, L ja P suletud. Info tel 436 4103.

Kondase keskuses on 6. juunini näitused «Meisterfotograaf Jaan Riet 140. Inimesed ja paigad stereopiltidel 1902—1935» ning «Fotograafia ajalugu. Varased näited Paul Firnhäbereri kogust», 14. juulini Kai Kiudsoo-Värvi klaasinäitus «Taevased ja maised asjad II». Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogust. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Suure-Jaani külalistemajas Ilmatari tänav 3-a on 10. juunini kevadnäitus «Eva Jänes 70. Maalid».

Viljandi linnagaleriis on 20. juunini näitus «Elav, põnev ja kirev vaimne kultuuripärand» ning raamatukogu üldlugemissaalis juunikuul lõpuni Viljandimaa naisliidu ja Viljandi linnaraamatukogu ühine näitus «Esiemade pärandit». Välja on pandud esemeid ja teemakohaseid raamatuid. 24. juulini on lasteosakonnas Harry Gustavsoni pereteatri nukkude näitus «Nukk ja raamat». Tallinna tänav 11/1.

Tarvaste raamatukogus on 5. juulini Tarvaste muusika- ja kunstikooli juubelinäitus. Seda saab külastada raamatukogu lahtioleku ajal. Tel 436 6262.

Viljandi muuseumi näitusetas näeb 11. augustini 1970. aastate laste elu kajastavat näitust «Lapse põli». Johan Laidoneri plats 10. Tel 433 3316.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Toivo, Tõivo, Tõivu, Tõivot ja Tõivotu.

mulgi ratteralli
pühapäev 16. juuni

Ajakava
9:00 Avatakse võistluskeskus
9:00-10:30 Võistlejate registreerimine võistluskeskuses
9:00-11:30 Võistlusnumbrite väljastamine
12:00 Põhidistantsi start (88 km)
13:20 Rahvasõidu start (43 km)
15:00 Autasustamine finišipaigas
16:30 Suletakse võistluskeskus

Registreerimine toimub ainult internetis, www.rahvavelotuur.ee

Info: Kristjan Kivistik tel 5326 8863
Veiko Šmidt tel 510 7516

rattaklubi.ee • rahvavelotuur.ee

Valgamaalane

Jenne Valgamaa loob!

Maakonnalehe Valgamaalane juured ulatuvad 1907. aasta jaanuari, kui ilmus lehe eelkäija Sõna. Leht on aja jooksul korduvalt nime vahetanud ning alates aastast 1988 kannab nime Valgamaalane ning ajaga koos arenedes oleme tänaseks Valgamaa uudiste ja arvamuste sõltumatud vahendajad, kommenteerijad ning analüüsijad nii paberis kui ka digilehes.

Võtame tööle osalise töökoormusega

REPORTERI.

Eeldame

- väga head kirjutamisoskust
- huvi maakonnas toimuva vastu
- analüüsivõimet
- head pingetaluvust ja suhtlemisoskust

Omalt poolt pakume:

- põnevat ja vaheldusrikast tööd
- meeldivat töökeskonda
- võimalust muuta maailma
- tööle vastavat palka

Kandideerimiseks palume saata CV ja motivatsioonikirja 5. juuniks aadressil sirli.homuha@ajaleht.ee. Lisainfot saab samal e-posti aadressil või telefonil 508 9403.

Ühinenud Ajalehed
Elu on kohalik

AS Ühinenud Ajalehed on meediaettevõtte, mille põhitegevuseks on suuremate Eesti maakonnalehtede - Pärnu Postimees, Sakala, Virumaa Teataja, Järva Teataja ja Valgamaalane - väljaandmine.

AS Ühinenud Ajalehed kuulub meediakontserni Eesti Meedia.

Hansaööd

Kolm päeva ja kaks ööd täis muusikat, kunsti ja melu.

Lisainfo: www.hansa.viljandi.ee,
facebook.com/Viljandihansaood

Hansa pealava
Viljandi Raekoja plats, Linnu tn 2
7. juunil kell 20.00
Hansaööde avamine ja rongkäik.
8. juunil kell 9.45-21.30,
9. juunil kell 11.00-16.00

Jaani lava
Jaani kiriku kõrval, Pikk tn 6
8. juunil kell 10.30-20.00,
9. juunil kell 11.30-15.00

Öölava
Sakala Keskuse hoov, Tallinna tn 5
7. juunil alates kell 21.00,
8. juunil alates kell 22.00

Teatrihoov
Kondase Keskuse aed, Pikk tn 8
7. juunil kell 14.00-22.00,
8. juunil kell 11.00-22.00,
9. juunil kell 11.00-18.00

Lasteala
Jaani kiriku muruplats, Pikk tn 6
8. juunil kell 11.00-18.00,
9. juunil kell 11.00-18.00

Doorteala
Viljandi järve rand
8. juunil kell 12.15-18.00,
kell 22.00 Rannapidu Hype the Funk

Sporidiprogramm
7. juunil alates kell 11.00,
8. juunil alates kell 10.00
9. juunil alates kell 10.00

Elava ajaloo festival
7. juunil 13.00-17.30 Elava Ajaloo Konverents.
Pärimusmuusika ait
Elava Ajaloo laager
II Kirsimägi
7. juunil alates kell 18.00,
8. juunil alates kell 11.00,
9. juunil kell 10.00

Hansakirik
Jaani kirik, Pikk tn 6
Palvused ja ringkäigud kirikus

Hansalaat
Viljandi vanalinn. Linnu, Lossi ja Pikk tn.
8. juunil kell 10.00-21.00,
9. juunil kell 10.00-16.00

Kunstihoov
Viljandi Vanalinn, Lossi tn 11a
8. juunil kell 10.00-21.00,
9. juunil kell 10.00-16.00

SPORT

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, marko.suurmagi@ajaleht.ee

1:0

Eesti jalgpalli esiliigas lõi arvulises vähemuses mänginud Viljandi Tulevik Rakvere Tarva vastu kohtumise ülejaja neljandal minutil värava ja võitis 1:0.

Teatejooks lõppes hõbedaga

Viljandi kergejõustikuselts Sakala tõi Eesti teatejooksude meistrivõistlustelt ära teise koha medali suures Rootsi teatejooksus.

Teatejooksus, kus järjest läbitakse 100, 200, 400 ja 800 meetri distants, kaotas Viljandi klubi lõpujoonel Tartu ülikooli esindusele 0,6 sekundiga. Hõbedasid Martin Männik, Allar Staškevitš, Rauno Künnapuu ja Enari Tönström. Nende aeg oli 3.19,90. Kolmanda koha sai Tallinna Kalev.

Viljandi mehed võitsid osa ka 4 x 100 meetri jooksust, kuid see lõppes neile diskvalifitseerimisega. Kergejõustikuseltsi naised teatejooksude meistrivõistlustel ei osalenud. («Sakala»)

Riiast toodi kaasa kaks kuuendat kohta

Viljandi kergejõustiklased Kristo Galeta ja Risto Mätas tegid nädalavahetusel kaasa Riias peetud rahvusvahelisel võistlusel ning tõid mõlemad koju kuuenda koha.

Galeta sai kuulitõukes kirja 18.26 ja Risto Mätas odaviskes 76.84.

Mätase kangeim kodune konkurent Tanel Laanmäe sai napilt üle 70 meetri pikkuse odakaare eest kokkuvõttes 12. koha. («Sakala»)

Rattarallilt tuli noorte kolmas koht

Eesti suurimal jalgrataste maanteeõidu võistlusel, Tartu rattarallil osutus parimaks Viljandi klubi esindajaks Josten Vaidem. Juunioride sekka kuuluv noor-meis lõpetas 50. kohaga. Kolm kohta tahapoole jäi Kristjan Johanson, kes noorte arvestuses oli kolmas.

Aastaid Viljandi rattaklubi eest sõitnud, kuid nüüd ühte Prantsusmaa amatööride võistkonda kuuluv Mihkel Ronimois sai 23. koha. Võitis Cofidise profitiimi eest sõite ja laupäeval Eesti velotuuri võitnud Gert Jõeäär.

Juba 16. juunil leiab aset neljas Mulgi rattaralli. Nii 88 kui 43 kilomeetri pikkuse sõidu start antakse Viljandist Pargi tänavalt.

Tänavu kuulub Mulgi rattaralli esimest aastat korraldatava Eesti rahva velotuuri sarja. («Sakala»)

Kaspar Taimsoo (esimene) ja Allar Raja on koos sõudnud viis aastat ning Euroopa meistrivõistlustelt olid nad alati võitnud medali. Tänavu rõõvis haigus võimaluse võidelda A-finaalis ja tulemuseks jäi seitsmes koht.

ELMO RIIG

SÕUDMINE

Viirushaigus lõpetas sõudja medalisaju

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Viis aastat Euroopa meistrivõistlustelt medaleid toonud Viljandi sõudja Kaspar Taimsoo võidujada katkes sel nädalavahetusel Hispaanias: haiguse tõttu naasis ta sealt kõigest seitsmenda kohaga.

Kahel korral Euroopa meistriks kroonitud ja kolmel korral hõbedasid saanud Taimsoo haigestus napilt enne tänavusi tiitlivõistlusi. Koos Allar Rajaga jõudis ta kahepaadil küll eelsõidust otse poolfinaali, kuid seal Eesti paatkonna edulootus kustus.

A-finaali Taimsoo ja Raja ei jõudnud ning B-finaali võit andis neile kokkuvõttes seitsmenda koha.

Kahe banaaniga poolfinaali

Neljapäeval ärkas Kaspar Taimsoo Seville palavikuga ning päeva jooksul suutis ta süüa vaid kaks banaanit. «Vana rasva pealt pääsesime eelsõidust kuidagi edasi,» meenutas ta.

Teine sõit ehk poolfinaal läks Taimsoo sõnul täiesti aia taha. «Eks siin olnud haigusel oma roll ja paati ei saanud ka liikuma,» nentis ta.

Finaalipäevaks oli viljandlane sedavõrd kosunud, et oma sõidus tuli võit. Sellega võis ta oma ütlemist mööda juba rahule jääda.

Taimsoo tunnistas, et enne eelsõitu oli kahtluse all, kas ta üldse stardib, kuid koos paarilisega otsustasid nad siiski veele minna.

«Päris kurb, et ilus statistika sellise lõpu sai,» lausus Taimsoo, viidates oma senisele tiitlivõistluste karjäärile.

Esimesed Euroopa sõudmise meistrivõistlused peeti 2008. aastal ning kuni tänavuse sõiduni oli Taimsoo sealt naasnud ikka kas kulla või hõbedaga.

«Ma pole saanud Kaspri-ga veel rääkida, aga kui põhjus oli tõepoolest haiguses, siis pole vaja pabistada,» leidis Viljandi sõudetreener Ruth Vaar. «Kevadel valutasin tema pärast rohkem südant, sest Horvaatiast mahutreeningutelt tulles polnud seis sugugi nii hea, kui oleks pidanud olema.»

Taimsoo ise arvas, et nüüd on olukord juba parem kui kevadel ning ta on võimeline maailma tipus kaasa rääkima. Eesti sõudmisele kõigi aegade kõige kehvemini lõppenud Euroopa meistrivõistluste parimateks tulemusteks jäidki kaks seitsmendat kohta. Ühe neist sai Kaisa Pajusalu naiste ühepaadil. Suurim ebaõnnestuja oli Tõnu Endrekson, kes oli B-finaali viimane ehk 12.

Sõudeliidu juhte rõõmus-

tas üksnes neljapaat. Noortest meestest koosnev ja vähe kokuharjutanud meeskond lõpetas küll kümnenda kohaga, ent näitas väga head koostööd. Sellesse paatkonda kuulus ka Viljandi klubi mees Kaur Kuslap.

Tema hinnangul läks neliku esimene sõit aia taha, sest koostöö ei toimunud. «Kesken-dusime valedele asjadele.»

Järgmiseks päevaks tegid mehed aga õiged järeldused ning see viis nad poolfinaali. Seal jäid nad napilt neljandaks ehk A-finaalist välja.

Kuslapi meelest suutis Eesti neljapaat oma vormist parima välja pigistada. Tippkonkurentsis kõrgemale jõudmiseks jääb tema arvates puudu füüsilisest jõust. Samuti ei õnnestunud vormi ajastamine.

«Enda kohta ei saa ma küll öelda, et oleksin väga heas vormis. Pigem on selline keskpärane seis,» ütles Kuslap pärast sõitu. Samas oli just tavapära-tult varasele ajale ehk septembrist juunisse tõstetud Euroopa meistrivõistlustele hooaja olulisim jõuproov.

Plaani selgub kolmapäeval

Küsimustele, mis Eesti sõudmises nüüd edasi saab ja kes lähetatakse augusti lõpul Lõuna-Koreas peetavatele maailma-meistrivõistlustele, hakatakse vastuseid otsima homme õhtul sõudeliidu juhatuse

koosolekul, kus liikmena osaleb Kaspar Taimsoo ja vaatlajana Ruth Vaar.

Kaur Kuslap tunnistas eile, et temal pole aimugi, kas Eesti koondis teda sel aastal veel vajab. Homme langetatakse otsused, millest sõltub, kas ta keskendub suvel treeningutele või asub tööd otsima.

Seville sõitnud neljapaadi meeskond läheb vähemalt esialgu laiali, sest selle vanim liige Vladimir Latin töötab Narvas politseiuurijana ja naaseb tööle, noorim mees Joosep Laos aga hakkab kooli lõpetama.

Ruth Vaar oli siiski veendunud, et Eesti sõudeliit leiab Kaur Kuslapile koha mõnes koondise paatkonnas.

«Ta polnud neljapaadis kindlasti kõige kehvem mees,» hindas treener.

Takistuseks võib aga saada Eesti sõudeliidu rahanappus, mille tõttu tahab ta maailma-meistrivõistlustele saata vaid paatkonnad, kes on võimelised medali eest heitlema. Ka Kuslapi Euroopa meistrivõistlustel käigu peab kinni maksma Viljandi klubi. Tema Lõuna-Koreasse saatmine käiks aga tolele üle jõu.

Kaspar Taimsoo kinnitas, et temal on sellest, missuguste paatkondadega edasi tuleks minna, üldjoontes selge arusaam, kuid enne juhatuse koosolekut ei olnud ta nõus seda avaldama.

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: http://sakala.ajaleht.ee/
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklaam@sakalakirjastus.ee, kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja Rannar Raba 433 0051
Toimetajad Maarja Möldre 433 0082 Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid Aivar Aotäht (uudised) 433 0085 Margus Haav (kultuur) 433 0046 Sigrid Koorep (uudised) 433 0049 Madis Luik (sport) 433 0043 Sten Mahov (tarbija) 433 0052 Kaie Mölter (uudised) 433 0041 Siim Piirak (uudised) 433 0084 Üllar Priks (uudised) 433 0044 Tiina Sarv (kultuur) 433 0047 Egon Valdaru (uudised) 433 0053 Fotograaf Elmo Riig, Marko Saarm 433 0057 Korrektorid Kadri Soon, Ülle Mällmann 433 0056 Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058 Kujundus Piret Holtmann, Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid Airi Janke 433 0060 Monika Schults 433 0064
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste vastuvõtu klienditeenindaja Andra Tetsmann 433 0062 Kujundaja Imbi Padrik 433 0081 Kujundaja-kujundaja Liina Valt 433 0081 Korrektor Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht Pilvi Sume 447 7099 Raamatupidajad Kaie Liiv 433 0065, Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti kella 9–17, lõuna kella 13–13.30. Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni. «Sakala» ilmub viis korda nädalas. Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed. Juriidiline aadress Gildi t 1, 51007 Tartu. Postiaadress Rütüli t 14, 80010 Pärnu. Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab endale õiguse neid lühendada. Välisautorite honorarid kantakse üle pangakontole üks kord kuus järgmise kuu 6. kuupäeval. Kõik ajalehes «Sakala» avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud teosed, mille reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma AS-i Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.

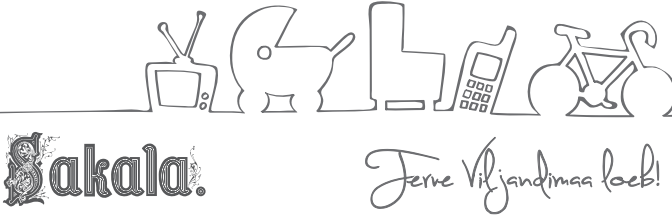
Trükitud Kroonpressi trükikojas. Tiraaž 8742

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse, pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Reedel sündis Viljandis tüdruk, laupäeval ei sündinud ühtegi last ning pühapäeval tuli ilmale kolm poissi.

30 AASTA EEST «Tee Kommunismile», 31. V 1983

Üha sagedamini on hakatud rääkima uuest ehitatavast keskhaiglast, sest hoo-ne võtab kõrgust. Päev, mil seal tuleb hakata haigeid ravima, ei ole enam mägede taga. Kuidas selline suur haigla korralikult tööle panna, ka sellele mõeldakse juba ammu. On vaja muretseda sisustust, aparatuuri ja inimesi, kes tööle hakkavad. Viimaseid tuleb juurde umbes poolteistsada, suurema osa moodustab majanduspersonal.

Sul on kodus midagi, mida sa enam ei kasuta, aga ära visata ka ei raatsi...

ÄRA MURETSE!

Ajalehtedes Sakala, Pärnu Postimees, Järva Teataja, Virumaa Teataja ja Valgamaalane ilmub

IGAL LAUPÄEVAL RUBRIIK «KASUTATUD ASJAD»,

kus kasutatud asjade müügikuulutuse tähemärgi hind on vaid **1 sent ja pildi lisamine TASUTA!**

Kuulutusi võetakse vastu E–R 9–17 Sakala toimetuses Tartu tänav 8 I korrusel või e-postiaadressil kuulutused.sakala@ajaleht.ee. Info telefonil 433 0062.

ostab
METSAKINNISTUID,
KASVAVA METSA RAIEÕIGUST,
KASVAVAT ja
VIRNASTATUD VÕSA.
Pakume parimat hinda.

INFO kalle@dammix.ee
tel 5629 4011.

MUSTA JA VÄRVILISE METALLI KOKKUOST
ALATI PAREMAD HINNAD
KARKSI-NUIA, VIJANDI MNT 3C
☎ 16961 WWW.TOLMETS.EE

Unistar Autokeskus

AUTODE KLIIMASEADMETE KONTROLL JA TÄITMINE

autode ja kaubikute hooldus ja remont, keretööd, autoklaaside vahetus, elektritööd, diagnostika, rehvitööd ja rehvihotell

Unistar Autokeskus OÜ
Tallinna 86, Saarepeedi vald
Tel 435 5923, 435 5924.

Oleme avatud E–R 8–17, L ja P suletud
teenindus@unistarautokeskus.ee
www.unistarautokeskus.ee

KINNISVARA

Müüa 2-toaline keskk korter Viiratsis, üldp 52,9 m², h 16 500 €. Tel 526 6212.

Müüa looduskaunis kinnistu (13,3 ha) Viljandist 6 km kaugusel. Tel 501 5697.

Müüa renoveeritud 3-toal ahi-küttega korter Suure-Jaanis. Tel 5645 8425.

Ostan maad ja metsa. Tel 511 1666.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215.

Paarike soovib üürida ahik ja pesemisvõimalusega korteri/maja Viljandis. Tel 5630 9103.

Soovin üürida alates 23. juunist möbleeritud ja mugavustega 1-2-toal keskküttega korteri, mis võiks asuda Viljandis (soovitavalt Paalalinnas). Tel 5614 2820.

Soovin üürida tööstusgaraaži Viljandis, al 40 m², oma masinate remondiks. Tel 514 5872, 5905 4019.

Üürin välja 1-toal ahik korteri. Tel 553 8453.

SÕIDUKID

Ostame 1990.—2008. a sõiduautosid. Tel 5555 8120.

Teatame, et

REIN POTTERI

26. VI 1940 — 13. I 2013

urni muldasängitamine on laupäeval, 8. juunil kell 13 Metsakalmistul.

Armsat

LIIA BRASCHINSKAJAT

mälestab perekond Brin.

Ärasaatmine reedel, 7. juunil kell 15 Riia mnt kabelis.

Üks tee käidud lõpuni, jääb järele mälestus.

Siiras kaastunne Sirjele ja Avule kallile emale

MARIE HÄRMI

kaotuse puhul.

Mälestab õde Linda perega.

Avaldame kaastunnet Sirjele ja Avule emale

MARIE HÄRMI

kaotuse puhul.

Helgi, Arvo ja Heiki

Müüa sõidukorras 1986. a VW Golf II, 1,3 l, 40 kW, kehtiv ülevaatus ja liikluskindlustus. Tel 5563 8442.

TEENUSED

Vee- ja küttesüsteemide ehitus. Tel 503 5910. www.soojameister.ee

Vee-, kütte- ja kanalisatsiooni-süsteemide ehitus ja remont. Tel 527 5728.

Carstopis kliimahooldus 45 €.

Kaardid ennustavad, h 1,09 €/min. Tel 900 1727.

oÜ Enberg T.E.

Paista 3-a, Viljandi, tel 434 9090
Avatud E–R 8–17

AUTOREMONT
Vajaduse korral tuleme ise autole järele. Kui tööd on tehtud, toimetame sõiduki teile sobivasse kohta.

AUTOVARUOSAD
otse maaletoojatelt

LUKKSEPATÖÖD

VEERMIKU KONTROLL
tasuta! **Ostes õli ja õlifiltri meilt, on õlivahetus tasuta!**

Kaevude puhastus, sanitaartehnilised tööd. Tel 5813 5496.

Raamatupidamisteenus, finantsanalüüs, investeringute tasuvuse arvutamine. www.mireel.eu

OÜ Hansa Meistrimehed teeb üldehitustöid. Tel 5744 4286.

Ei tulek ega minek ole me endi teha, vaid see, mis sinna vahele mahub, jääb teistele mäletada.

Mälestame

MARIE HÄRMI

Südamlik kaastunne Sirjele ja Avule.

Aksel, Anu lastega ja Peetri pere

Üks tee on lõpuni käidud, üks süda on vaikinud.

Mälestame kallist tädik

MARIE HÄRMI

Avaldame kaastunnet Sirjele ja Avule.

Piret, Ülle ja Eve lastega

Mälestame

MARIE HÄRMI

ning avaldame sügavat kaastunnet lastele armsa ema surma puhul.

Eve, Hille ja Heli perega

Mälestame

MARIE HÄRMI

Südamlik kaastunne Sirjele emale kaotuse puhul.

Olga, Aivi ja Ove

Reoveemahutite, septikute müük ja paigaldus koos kaevetööga. Kaevupumbad. Tel 5306 5322.

Kanalisatsiooni- ja veetrassitööd, kaevetööd. Suvaveepumpade ja septikute paigaldus. Tel 521 7415.

Katuste ehitus, üldehitustööd, saadaval kõik katuse- ja fassaaditarvikud ning vihmaveesüsteemid. Plekkspea teenused. Tel 5341 3362.

Lukksepatööd. Tel 5694 9844.

Ohtlike puude lõikus. Tel 5870 4243.

Pottahjude remont. Tel 501 7944.

Puur- ja maaküttekaevude tegemine, pumpade ja septikute paigaldus. Vee-, kaev- ja kanalisatsioonitööd. Tel 521 7415, www.baltipuurkaev.ee.

Süstime seinad soojaks hingava termovahuga. Pikaajalised kogemused hoonete soojustamisel. Therm OÜ tel 5660 6010, e-post info@therm.ee, www.therm.ee.

Tasuta koduleht või e-pood, soodne majutustasu. Disain, koolitused jm koduleheteenused. Loodud üle 1000 lehe. Tel 656 5646, www.elitec.ee.

Trimmerdamine. Hind kokkuleppeel. Tel 5192 8788.

Virtsapütt. Tel 518 5879.

Võlad, kohtuväline teenus. Menalist. Tel 730 0818.

Värvavad, trepid, piirded. Tel 517 5265.

Südamlik kaastunne Sirjele armasa emale

MARIE HÄRMI

kaotuse puhul.

Annika ja Rein

Mälestame

MARIE HÄRMI

Südamlik kaastunne Sirjele ja Avule kallile emale kaotuse puhul.

Inge perega

Seal luidete taga on haljas maa...

Sügav kaastunne lähedastele kallile

LEMBIT VÄLI

kaotuse puhul.

Manivalde lapsed peredega ja Ruth

Mälestame

LEMBIT VÄLIT

ja avaldame siirast kaastunnet Anne Otsale perega kallile venna kaotuse puhul.

Töökaaslased kontorist

TÖÖ

AS Toom Tekstiil võtab tööle transporditöölisi ja vatiinipakkijaid. Tel 435 5103, 508 8785.

Ettevõtte vajab kiiresti Soome kilpmajade ehitajaid. Info tel 527 7638.

Võtame tööle

AUTOJUHI-LAOTÖÖTAJA.

CV saata 14. juuniks e-posti aadressil delux@delux.ee. Info telefonil 518 2044.

Delux OÜ Rõu 5, Viljandi

Pakun nädalalõppudel tööd müüjale. Töök on kodumaise toodangu müümine müügiüritustel üle Eesti. Põhipalk ja tulemustasu. Juhiluba tuleb kasuks. Sobiv kandidaat on aus, kohusetundlik, rõõmsameelne ja hea pingetaluvusega. CV saata e-posti aadressil votexoy@gmail.com.

Tallu vajatakse sulast. Tel 5664 7558.

Vajame kogemustega lintekskaatorijuhti. Tel 5332 9876.

Võtame tööle kogemustega torulukksepa. Vajalik juhiluba. Töötasu vastavalt oskustele. AVM-Term OÜ tel 513 8314.

LOOMAD

Müüa 1-kuune lehmvasikas, h 120 €. Tel 5912 9092, 435 8500.

Ikka mõtetes tuleme su juurde, meil on mälestus kummaski käes.

Mälestame sõbralikku ja abivalmis töökaaslast

LEMBIT VÄLIT

Südamlik kaastunne omastele.

Paalalinna kooli pere

Mälestame endist töökaaslast

SALME LALLI

Südamlik kaastunne omastele.

Alma, Helgi, Karl, Linda, Hilja ja Helve

Mälestame kauaaegset korteriühistu liiget ja head majanaabrit

SALME LALLI

Avaldame kaastunnet omastele.

KÜ Vase 1 elanikud

Äntu mõis müüb neljapäeval, 6. juunil septembris munemist alustavaid vaksineeritud eri värvi noorlinde järgmistes Viljandimaa bussipeatustes: kell 7.30 Võhma, 7.45 Olustvere, 8 Suure-Jaani, 8.15 Sürgavere, 8.30 Kobruvere, 8.45 Vastemõisa, 9.15 Päre, 9.30 Heimtali, 9.45 Ramsi, 10 Loodi, 10.15 Sultsi, 10.30 Öisu, 10.45 Halliste, 11 Abja-Paluoja, 11.30 Karksi-Nuia, 11.45 Karksi, 12 Sudiste, 12.15 Kärstna, 12.45 Suislepa, 13 Soe, 13.15 Mustla, 13.45 Holstre, 14.15 Viljandi turg, 14.45 Vana-Võidu, 15 Tännassilma, 15.15 Leie, 15.45 Kolga-Jaani. Info tel 327 0206, ringil tel 5664 3113.

PÕLLUNDUS

Müüa toidukartuleid kojuveoga, h 0,28 €/kg. Tel 520 5578.

MUUD

Välja üürida paikseks kasutamiseks haagissuvila. Tel 514 9879.

METSAMATERJAL

Tartumets ostab metsakinnistuid. Teeme parima hinna. Tel 5557 7007, www.tartumets.ee.

MÜÜK

Kuivad kütteklotsid, puit- ja turbabrikett. Vedu. Hulgi soodus hinnad. Tel 506 8501.

Kuivad pakitud kütteklotsid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

Lõhutud küttepuud. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Mälestame toredat naabrimemme

SALME LALLI

Avaldame kaastunnet omastele.

Reet ja Raivo perega

Mälestame toredat naabrit

ANNE PIHLAKUT

Siiras kaastunne lähedastele.

Asta, Anne ja Maidu

Kallis Madis!

Südamlik kaastunne sulle ja su perele armsa emale

MAIMU RANNU

kaotuse puhul.

Sõbrad tantsurühmast Vabajalg

Mälestame toredat ja alati abivalmis töökaaslast

MAIMU RANNUT

Südamlik kaastunne omastele.

Töökaaslased turu Konsumist

Küttepuud. Tel 5345 2943.

Lõhutud küttepuud ja kütteklotsid Karksi-Nuia piirkonnas. Tel 5300 2010.

Müüa ehituslikku saematerjali ning voodri- ja põrandalaudu. Vedu tasuta. Tel 528 2268.

Müüa kasvavat metsa kütteks. Võib ka koos maaga. Tel 520 5999.

Pakitud kütteklotsid ja kamina-puud. Vedu tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Pakitud turba- ja puitbrikett alusel. Vedu. Tel 433 3130, 523 8503.

Poola eterniit, katuseaknad ja vihmaveesüsteemid (odavad). Tsingitud aiavõrk. Tel 747 1961.

Suur valik saematerjali. Tel 509 1733, 502 3257.

Voodrilaud.ee, parim hind. Tel 513 2021.

OST

Ostame musta ja värvilist metalli, demontaaži ja äraveo võimalus. Raha kohe. Tel 5613 7498.

Ostan vanu katalüsaatoreid. Tel 504 4777, www.remetal.ee.

TEATED

Kõpu põhikooli vilistlaste kokkutulek on 29. juunil. Päevakava ja täpsem info kooli kodulehel kopu.edu.ee või tel 512 7678.

Maiste talu aiandis Pärnu maanteel linna piiril on müügil suur valik õitsvaid suvelilli. Aiand on avatud iga päev.

Kevadtuul nüüd kurvalt viisi kaunistele mälestustele loob.

Mälestame kallist

ANNE PIHLAKUT

Ester, Meeli, Maire ja Leida

Mälestame toredat naabrit

ANNE PIHLAKUT

Siiras kaastunne lähedastele.

Asta, Anne ja Maidu

Mõnd kallist südant kaotsin, mis järel nuttes leinasin, aeg andis teist mul tagasi: ei emasüdant — iialgi!

Lydia Koidula

SINAIDA KARELSON

19. VII 1928 — 3. VI 2010

Mälestame kallist emakest 3. surma-aastapäeval.

Tiina ja Jaan peredega

Viljandi 2013 Majanduskonverents Economy Conference

7. juuni 2013 10.00-17.00

Sakala Keskus Tallinna 5, Viljandi

Tutvustus

„Ettevõtlust ja poliitikat püütakse sageli näidata vastanditena: üks tegeleb era-
huvidega, teine peab ajama avalikke asju.

Kuuldes ettevõtluse ja poliitika seostest, kerkib aga kõrvaltvaatajal sageli keelele kuri sõna "korruptsioon". Selline vastandamine ja kahtlustamine õhkkond pole just parim lähtekoht ühiskonna ja majanduse kiirele arengule. Arenguedu saavutamiseks peaksime ettevõtluse ja poliitika vastastikuste arusaamatuste soost välja pääsema."

Allikas: Janno Reiljan, riigikogu liige, Põhjarannik 6.03.2002

Konverentsi juhib Priit Hõbemägi

Poliitikast, majandusest ja nende koos-
mõjust räägivad: **Jürgen Ligi, Ivori Padar, Kaur Lass, Vahur Kraft ja Meelis Atonen.**

Konverentsi ilmestab debatt teemal „Diferentseeritud maksupoliitika“, mida juhib **Indrek Treufeldt.**

Debatis osalevad: **Jürgen Ligi, Tauno Tuula, Hellar Mutle ja Arvo Veidenberg.**

Sihtgrupp: ettevõtjad, ettevõtlust toetavad isikud ja organisatsioonid, erakondade ja liitude esindajad.

Hind: 20€

Registreerimine, tingimused ja ajakava:
www.viljandi.ee/banner

AS Puiduäri
müüb
**KUIVATATUD
SAARE- JA
TAMMEPUITU ning**
ostab
**SAARE- JA
TAMMEPALKE.**
Info tel 527 6943 või 504 8445.

**Kuulutusi
ja leinateateid
saab tellida**

24h

internetis

www.sakala.ajaleht.ee

VABANEGE SAMMHAVAL DEPRESSIOONIST

KAS VÕITLETE DEPRESSIOONIGA?

Kas olete võtnud antidepressante, kuid tunnete end ikka rõhutuna, ei huvitu millestki, magate halvasti ja olete iga päev väsinud?

Kui vastate nendele küsimustele jaatavalt ja olete terve täiskasvanu vanuses 18–65 aastat, võite sobida osalema uuritava depressiooniravimi ulatuslikus kliinilises uuringus.

Kui te mingil põhjusel sellesse uuringusse ei sobi, aitame teil leida teile sobiva ravi.

Uuringu on heaks kiitnud Tallinna Meditsiiniuuringute Eetikakomitee ja Ravimiamet.

Uuringust osavõtt on vabatahtlik.

Lisateabe saamiseks võtke palun ühendust:

Tartu Ülikooli Kliinikum, Psühhiaatria Kliinik

Raja 31, Tartu

Tel: 5385 8773

Tööpäeviti kella 11–19

E-post: birgitau@ut.ee

Sotsiaalministri määruse nr 23 «Ravimi kliinilise uuringu teostamise tingimused ja kord» järgi: See on teaduslik uuring, millega võib kaasneda oht osaleja tervisele.

TEHNOÜLEVAATUSED

KÕIKIDELE SÕIDUKITELE, TRAKTORITELE JA LIIKURMASINATELE.

Et ennetada probleeme tehnoülevaatusel, pakume autoomanikele, kelle sõiduki numbrimärk lõpeb numbriga 4, 5, 6 või 7, teha ülevaatus juba täna.

**Ära kuluta aega,
broneeri ülevaatus 5695 1109.**

AS RAE

Leola t 62, tel 433 0982 • E–R kl 8–17.30, L kl 9–14

Raua t 18, tel 434 9609 • E–R kl 8.30–17.30, L kl 9–14

www.mollerauto.ee

Tehniliselt võrratu... pakkumine.

Tiguan. Baasmudeli hind 19 825 eurot.

TSI-mootor (122 hj), BlueMotion Technology, Start/Stop-süsteem, püsikiirushoidik, kaheksa kõlariga CD-mängija, pöörduva valgusvihuga udutuled, signalisatsioon, 16-tollised kergmetallist veljed. Lähem info: mollerauto.ee/tiguan

Pakett Executive 2180 eurot
Saadaval mudelitele Sport&Style ja Track&Field
→ Navigatsioonisüsteem
→ Ksenoonituled
→ Park assist
→ Tahavaatekaamera

Das Auto.

Møller Auto Viljandi

Tallinn mnt. 45, Viljandi 71008 tel 435 5340

CO₂-heide: 139 g/km 2,0TDI BMT mootoril,
kütusekulu: 5,3 l / 100 km (kombineeritud tsükkel)

Igas päevas on momente, kus ma midagi ootan. Olgu see buss, mõni sündmus, inimene... Need ootamise hetked on minu hetked. Siis ma võtan oma mobiili ja loen uudiseid. Alati leian ma midagi mõttekat, vajalikku või head. Nii saab igast ootamisest minu jaoks mõtestatud sündmus.

Postimees
Maailm mõtestatud